

سکتور صنایع استخراجی دانش بنیاد، پایدار، شفاف و مؤثری که دیدگاه افغانستان مبنی بر توسعه پایدار را حمایت می کند.

زنجیره ارزش مرم در افغانستان

بخش‌های عمده گزارش تحلیلی صنعت مرمر افغانستان

بخش	محتوا
۱	خلاصه
۲	مروری بر صنعت مرمر در جهان
۳	صنعت مرمر در افغانستان
۴	پروسس و مارکیت مرمر در افغانستان
۵	بازارهای مرمر افغانستان
۶	چالش‌های صنعت مرمر در افغانستان
۷	پیشنهادهای
۸	ضمیمه

خلاصه

این نوشته زنجیره ارزش مرمر و سنگ‌های تزئیناتی را مورد ارزیابی قرار داده، و پیشنهادات مشخصی را برای جذب سرمایه‌گذاری در استخراج معیاری، کاهش واردات و انکشاف صادرات مرمر افغانستان ارائه می‌کند. در ابتدا روی صنعت جهانی مرمر و بازیگران مهم آن صحبت شده، بعداً به ترتیب روی ذخایر مرمر افغانستان، استخراج، پروسس و ارزش افزایی، و صادرات و بازاریابی بحث می‌گردد. در اخیر این گزارش پیشنهاداتی به هدف انکشاف این سکتور گنجانیده شده است. باید گفت این گزارش با استفاده از منابع دست اول (مصاحبه و بازدید از حدود ۱۲۰ از جمله ۱۳۰ شرکت فعال و غیرفعال) و همچنان معلومات به دست آمده از منابع بیرونی تدوین گردیده است. این گزارش در هماهنگی با اتاق معادن و صنایع طرح گردیده است و از نظریات اتحادیه شرکت‌های استخراجی و پروسس سنگ افغانستان نیز استفاده شده است.

از نظر حجم، صنعت مرمر و گرانیت در جهان ارزش چندین میلیارد دلاری دارد و بعضی گزارش‌ها ارزش این صنعت را تا ۵۰ میلیارد دلار تخمین زده است. در این صنعت بزرگ‌ترین بازیگرها کشورهای چین، ایتالیا و ترکیه می‌باشند، پس از این گروه، بازیگران عمده کشورهای هندوستان، پرتغال، ایران، پاکستان و مصر است. چین بزرگترین واردکننده سنگ مرمر خام و نیمه‌پروسس شده و یکی از بازارهای بالقوه برای صادرات افغانستان می‌باشد که تنها در سال ۲۰۱۶ به ارزش ۱.۲ میلیارد تن مرمر را غرض پروسس و صادرات مجدد وارد کرده است. افغانستان ظرفیت تصاحب یک مقدار قابل ملاحظه بازار چین را دارد مشروط بر این که در راستای کاهش هزینه‌های ترانسپورتی، بازاریابی و استندرد سازی کار شود.

اداره سروی جیولوجی امریکا حجم ذخایر مرمر افغانستان را ۱.۳ میلیارد تن تخمین کرده است. به اساس این آمار و با تخمین ۴۰ درصد ضایعات و استفاده قیمت ۲۰۰ دلار فی تن، در حالیکه اوسط قیمت جهانی مرمر خام ۲۷۰ دلار است، به راحتی گفته می‌توانیم ذخایر مرمر افغانستان بالاتر از ۱۵۰ میلیارد دلار ارزش دارد.

در صنعت مرمر افغانستان ۱۳۰ شرکت که تعداد شان نسبت به دلایل مختلف غیرفعال هستند، در بخش‌های استخراج و پروسس (حدود ۲۵ شرکت استخراجی و ۱۰۸ شرکت در پروسس) فعالیت دارند. این شرکت‌ها مجموعاً حدود ۶۰ میلیون دلار را در این سکتور سرمایه‌گذاری نموده اند، از این میان البته فقط دو شرکت (۱ شرکت در کابل و ۱ شرکت در هرات) به معیارهای بین‌المللی فعالیت می‌کنند و هر کدام حد اقل ۱۰ میلیون دلار را در بخش‌های استخراج و تأسیس فابریکه‌های معیاری پروسس سرمایه‌گذاری نموده اند.

در کل شرکت‌های استخراج و پروسس از نظر توانایی تخریکی، ظرفیت بشری و مالی به سه کتگوری تقسیم شده اند. شرکت‌های کتگوری اول با معیارهای مناسب سرمایه‌گذاری نموده و در سال ۱۳۹۶ محصولات شان به بازارهای بین‌المللی از جمله چین، ایتالیا، ترکیه، عراق، و ایران صادر گردیده است. از جمله صادرات افغانستان فقط ۲۷٪ آنرا مرمر پروسس شده و متباقی آن را صادرات به شکل بلاک و نیمه پروسس تشکیل می دهد. در قسمت واردات بزرگترین شریک افغانستان کشور ایران بود که در سال ۱۳۹۶ اضافه تر از ۱۰ هزار تن مرمر را به افغانستان صادر نموده است.

افغانستان تا ختم ربع سوم سال ۱۳۹۶ به مقدار ۱۷ هزار تن مرمر را به ارزش حدود ۸۰۰ هزار دالر امریکایی به کشورهای ایران، چین، امارات متحده عربی، ایتالیا، هندوستان، و عراق صادر نموده است. باید گفت ارزش واقعی صادرات افغانستان حد اقل ۵ میلیون دالر است و تجار در گمرک به منظور پرداخت تعرفه نازل و کاهش هزینه‌های شان ارزش فی تن مرمر را از نرخ جهانی و بازارهای صادراتی شان به مراتب پایین‌تر گزارش داده اند.

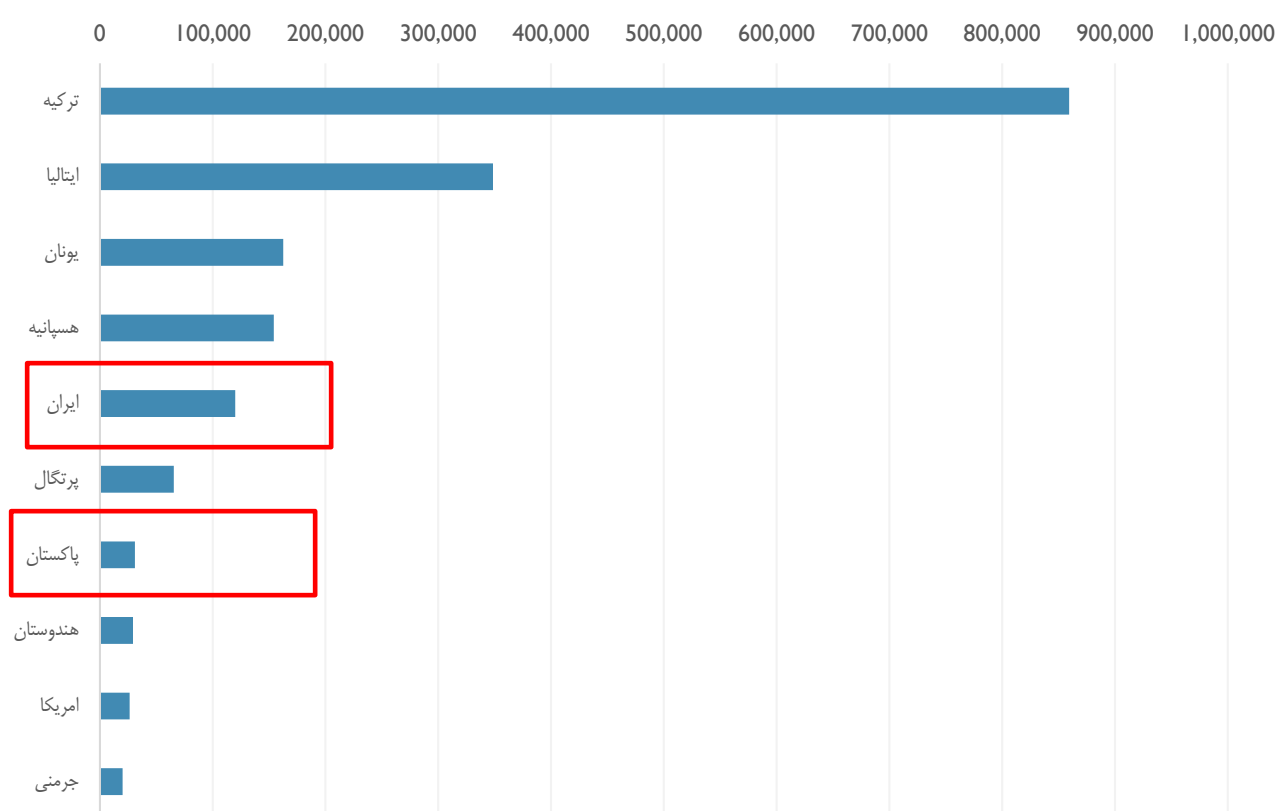
آغاز دوباره روند اعطای قراردادهای استخراج و پروسس با در نظر داشت حداقل معیارهای تخریکی و بشری و اتخاذ استراتژی سه بُعدی برای انکشاف بازار مرمر می‌تواند تولیدات افغانستان را معیاری، میزان صادرات را افزایش، و محصولات افغانی را در بازار داخلی رقابت‌پذیر سازد. (۱) انکشاف بازار داخلی از طریق حمایت تولیدات مرمر پروسس شده کتگوری دوم و سوم کشور در مقابل واردات کشورهای همسایه را میتوان از طریق ازدیاد تعرفه گمرکی، کاهش هزینه برق و ساخت زیربنای مورد نیاز سکتور مرمر تعقیب نمود. (۲) برای انکشاف صادرات و بازاریابی برای مرمر، گرانیت و رخام پروسس شده با کیفیت بالا که بنابر هزینه بالای تولید و ضعف قدرت خرید افغان‌ها در مارکیت داخلی توان رقابت را ندارد، از طریق برداشتن تعرفه‌های صادراتی، کاهش رویالتی و برگزاری کنفرانس‌های تواصل تجارتي در بازارهای بالقوه اقدام شود. (۳) توسعه بازار برای صادرات مرمر خام، کشور چین بزرگترین بازار برای مرمر (شکل بلاک و تخته سنگ) افغانستان است و امکان صادرات الی ۵۰۰ هزار تن در یک سال به آن کشور موجود است. همچنان باید در حصه بلند بردن ظرفیت تخریکی و بشری بازیگران صنعت مرمر باید در نظر داشت پیشنهادات ارایه شده اقدام شود.

بخش‌های عمده گزارش تحلیلی صنعت مرمر افغانستان

محتوا	بخش
خلاصه	۱
مروری بر صنعت مرمر در جهان	۲
صنعت مرمر در افغانستان	۳
پروسس و مارکیت مرمر در افغانستان	۴
بازارهای مرمر افغانستان	۵
چالش‌های صنعت مرمر در افغانستان	۶
پیشنهادات	۷
ضمایم	۸

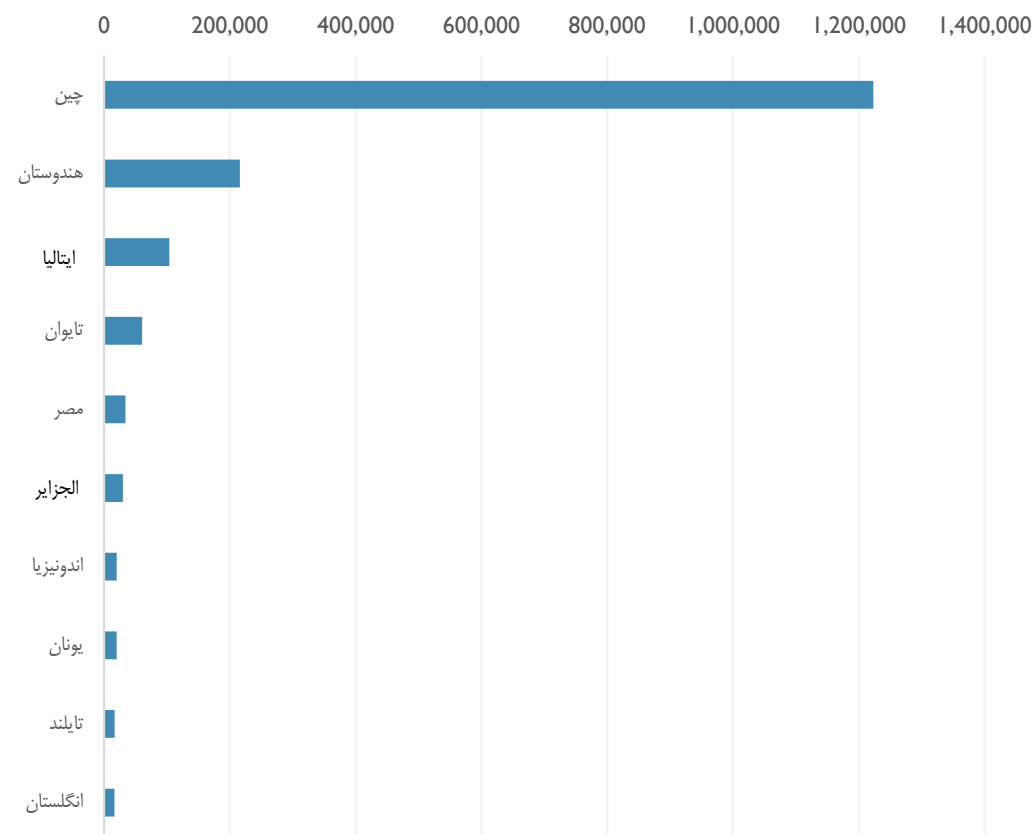
مجموع صادرات مرمر خام و نیمه پروسس (به شکل بلاک و تخته سنگ) جهان در سال ۲۰۱۶ در حدود ۲ میلیارد دلار بوده است که ترکیه با صادرات ۸۶۰ میلیون دلار در صدر جدول کشورهای صادر کننده قرار دارد. ایران ۶ درصد و پاکستان ۲ درصد کل تولید جهان را تشکیل می دهند.

میزان صادرات مرمر نیمه پروسس شده توسط ده تولید کننده برتر (به میلیون دلار)

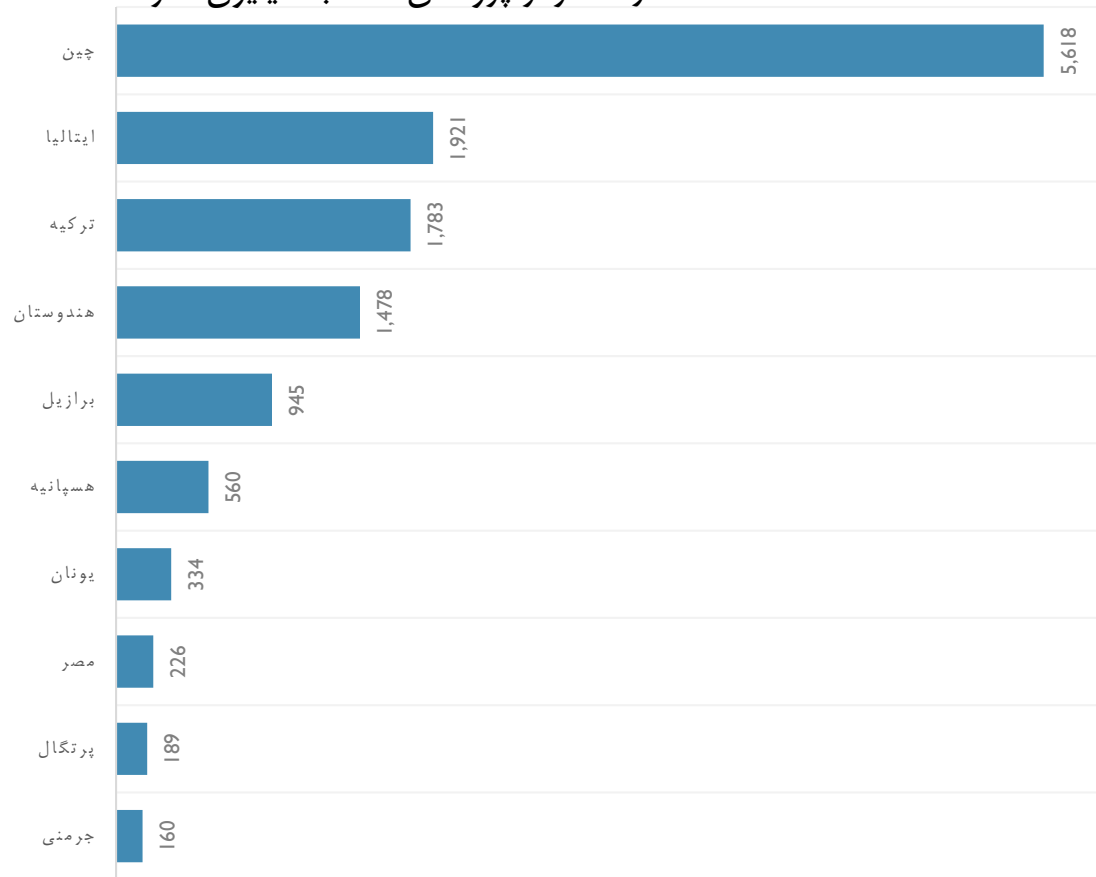
Source: Trademap, 2017

میزان واردات بازیگران عمده مرمر نیمه پروسس شده به میلیون دلار

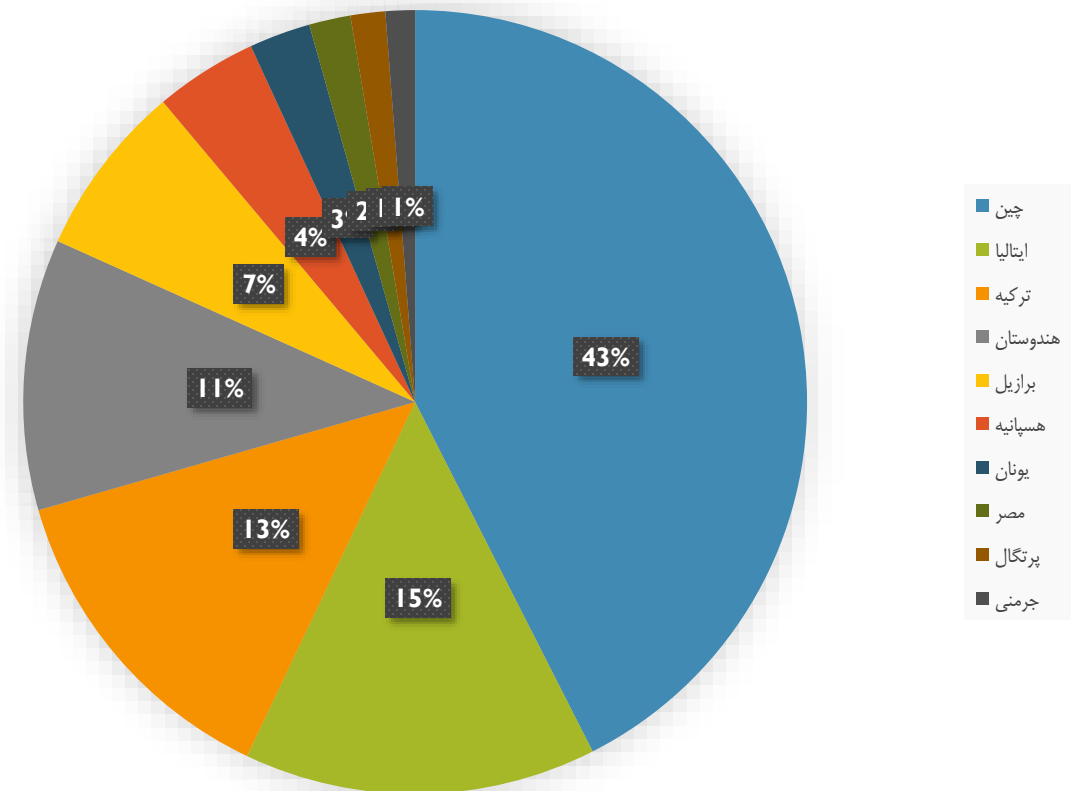

کشور چین در سال ۲۰۱۶ به ارزش ۵.۶ میلیارد مرمَر پروسس شده به انواع مختلف را به بازارهای جهانی صادر کرده است. پس از چین؛ ایتالیا، ترکیه و هندوستان در جمله صادر کننده‌های عمده محصولات مرمَر قرار دارند

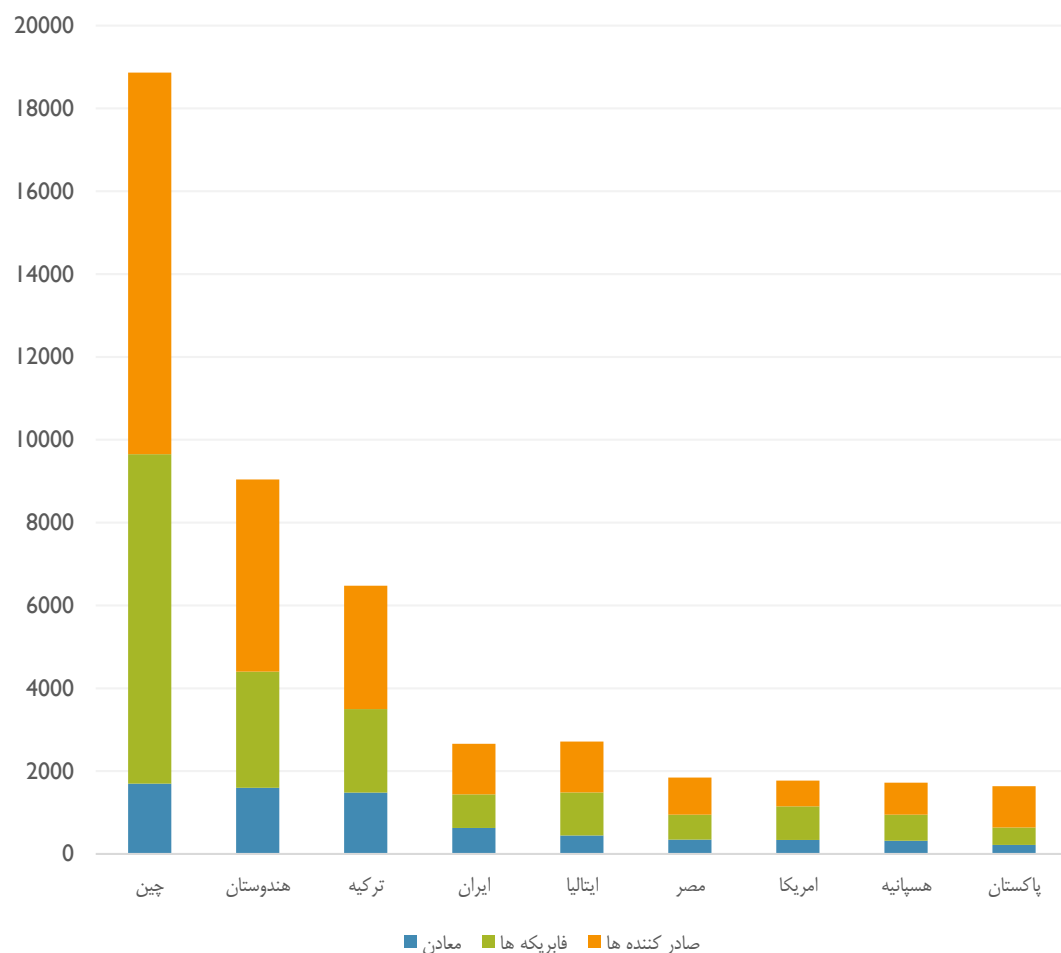
صادرات مرمَر پروسس شده به میلیون دالر

سهم چین، ایتالیا و ترکیه در جمله ده کشور برتر صادر کننده مرمَر در جهان

رقابت در بازار مرمر (اکثرا پروسس شده) شدید است. قسمت اعظم تجارت سنگ‌های تزئیناتی از طریق بازارهای الکترونیکی صورت می‌گیرد. قرار آمار بدست آمده چین در صدر و پاکستان و ایران در جمله ده کشور برتر از نظر تعداد شرکت‌های فعال در تولید و صادرات مرمر و سنگ‌های تزئیناتی قرار دارند

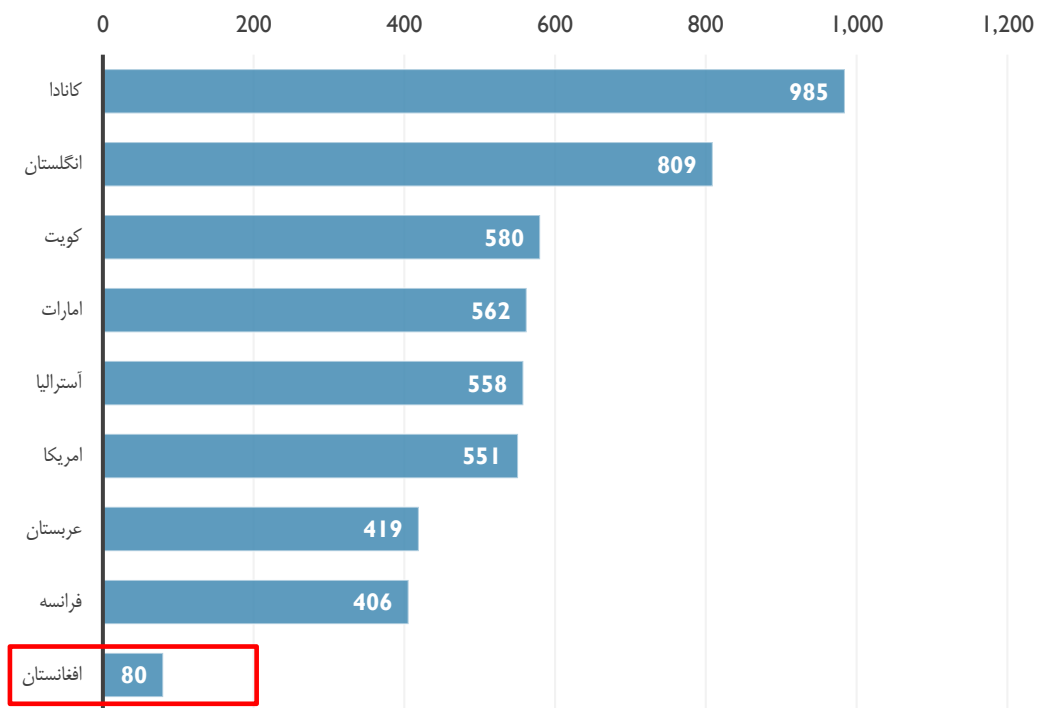
بازیگران سکتور سنگ‌های تزئیناتی در اکثر کشورها

	چین	هند	ترکیه	ایران	ایتالیا	مصر	امریکا	هسپانیه	پاکستان
معدن	۱۶۹۶	۱۵۹۹	۱۴۸۳	۶۲۸	۴۴۶	۳۴۶	۳۳۷	۳۲۰	۲۱۹
فابریکه ای تولیدی	۷۹۵۶	۲۸۰۴	۲۰۱۶	۸۱۲	۱۰۳۸	۶۰۲	۸۱۲	۶۲۷	۴۱۹
صادر کننده‌ها	۹۲۱۲	۴۶۴۰	۲۹۷۸	۱۲۱۸	۱۲۲۸	۸۹۷	۶۲۱	۷۷۴	۹۹۸

منبع: StoneContact.com (International Builder's Database)

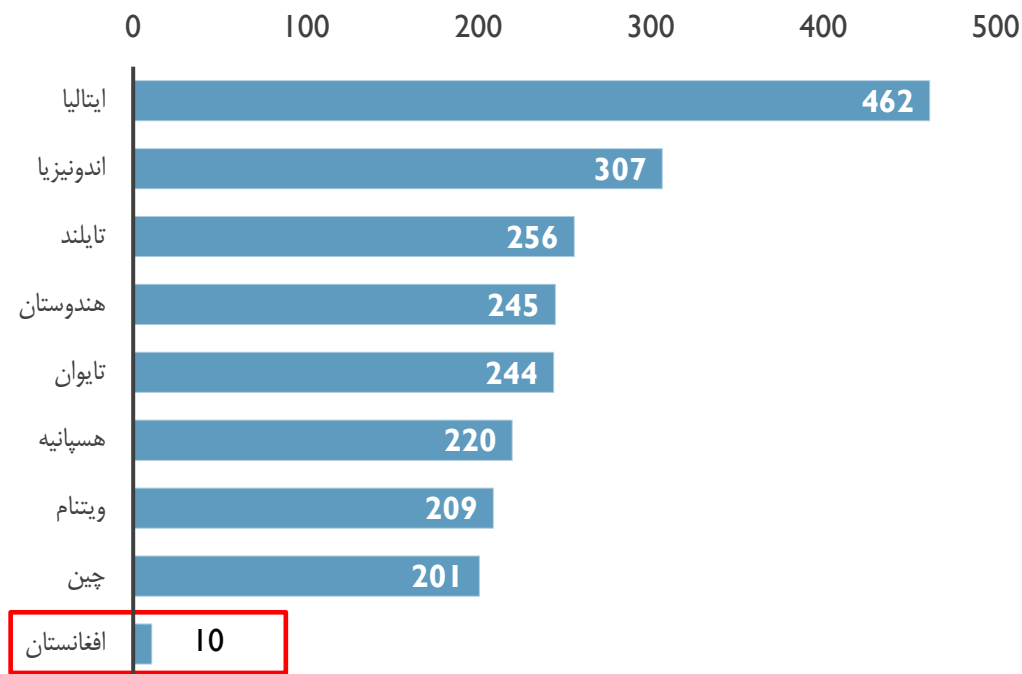
ارزش جهانی یک تن مرمر پروسس شده در سال ۲۰۱۶ (بریده شده و پالش شده با ضخامت حد اکثر ۱۰ سانتی) در حدود ۵۵۰ دالر بوده است و یک تن مرمر پروسس نشده به طور اوسط ۲۷۰ دالر به فروش رسیده است

قیمت اوسط فی تن مرمر پروسس شده در بازارهای عمده وارداتی سال ۲۰۱۶ (به دالر امریکایی)

منبع: گزارش صنعت مرمر Litos Online 2017

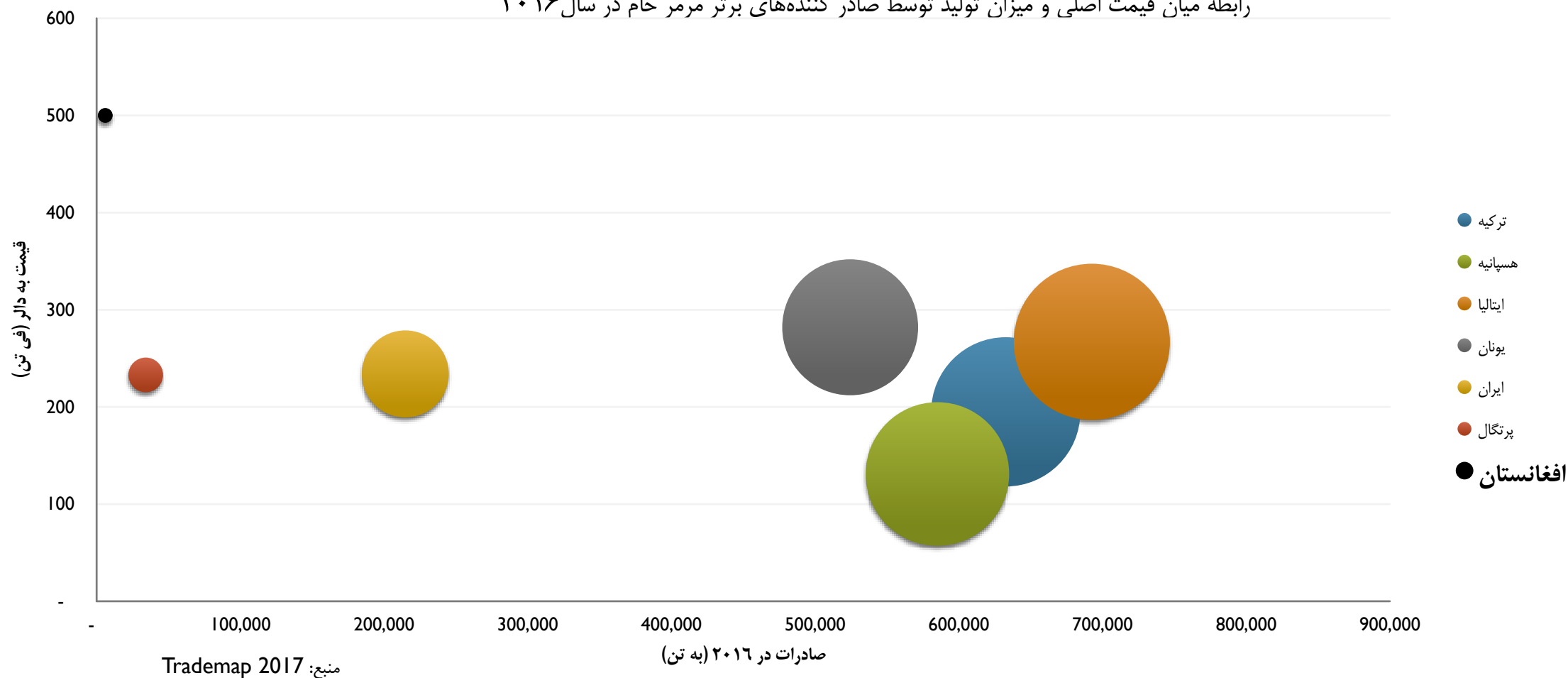
قیمت اوسط فی تن مرمر پروسس نشده در بازارهای عمده وارداتی (به دالر) سال ۲۰۱۶

منبع: گزارش صنعت مرمر Litos Online 2017

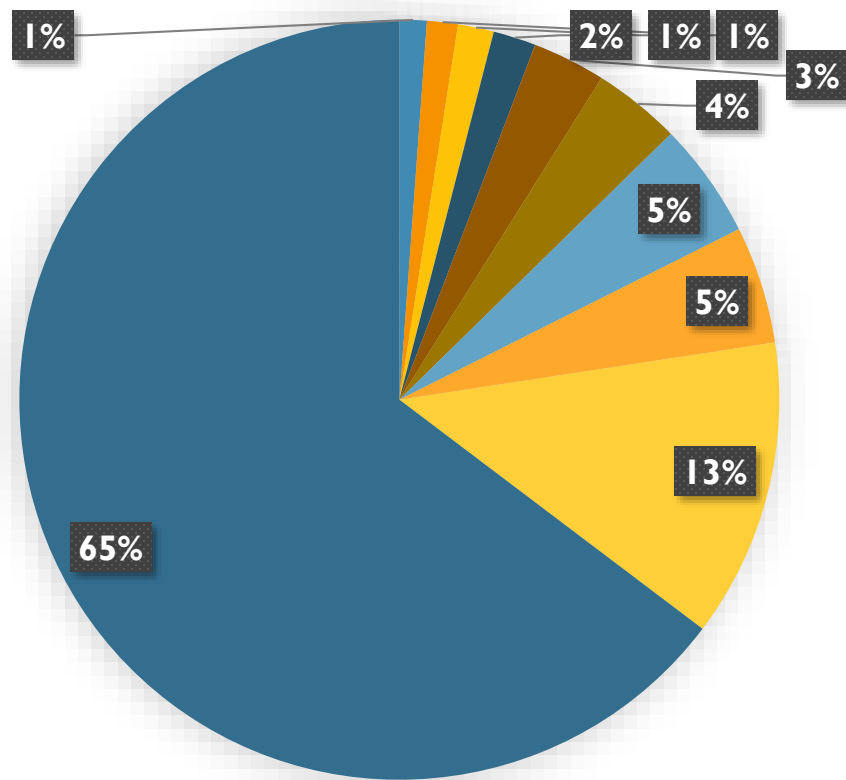
باوجود ثبت ارزش نازل در گمرکات، قرار آمار TRADEMAP یک تَن مرمر (شکل بلاک و سلب) افغانستان تا ۵۰۰ دالر به فروش می رسد که نسبت به ۶ کشور برتر به مراتب گران تر است. کشورهای که هزینه کمتر دارند و قیمت شان هم در اطراف ۲۰۰ دالر فی تن می چرخد حجم بیشتر تولیدات مرمر دنیا را تشکیل می دهند. اینجا رابطه مستقیم میان قیمت و سهم بازیگران عمده در مارکیت وجود دارد

رابطه میان قیمت اصلی و میزان تولید توسط صادر کننده های برتر مرمر خام در سال ۲۰۱۶

بازیگران عمده صنعت گرانیت در جهان

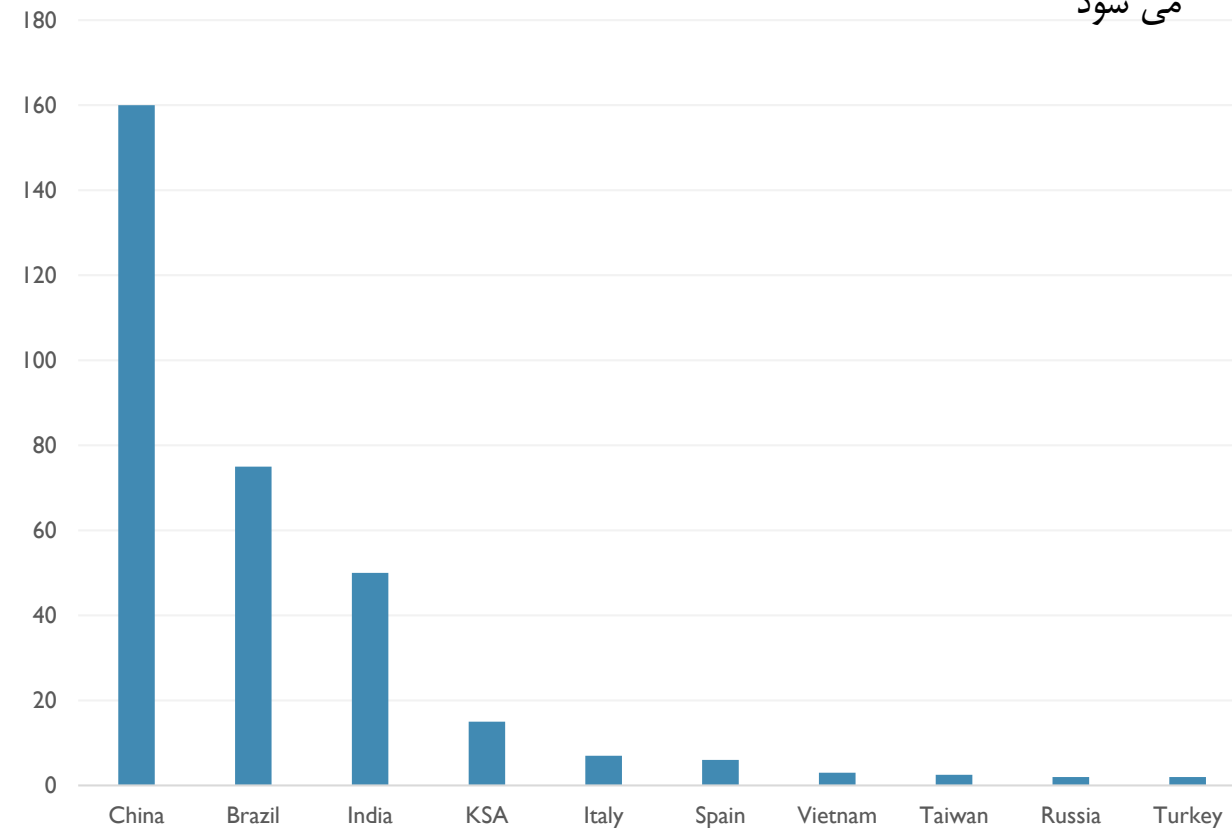
چین با ۶۵٪ سهم در بازار بزرگترین وارد کننده گرانیت خام در جهان و مارکیت بالقوه برای صادرات افغانستان است

Germany
 Belgium
 Taipei, Chinese
 China
 Switzerland
 Poland
 Spain
 France
 United Kingdom
 Italy

Source: Litos 2017

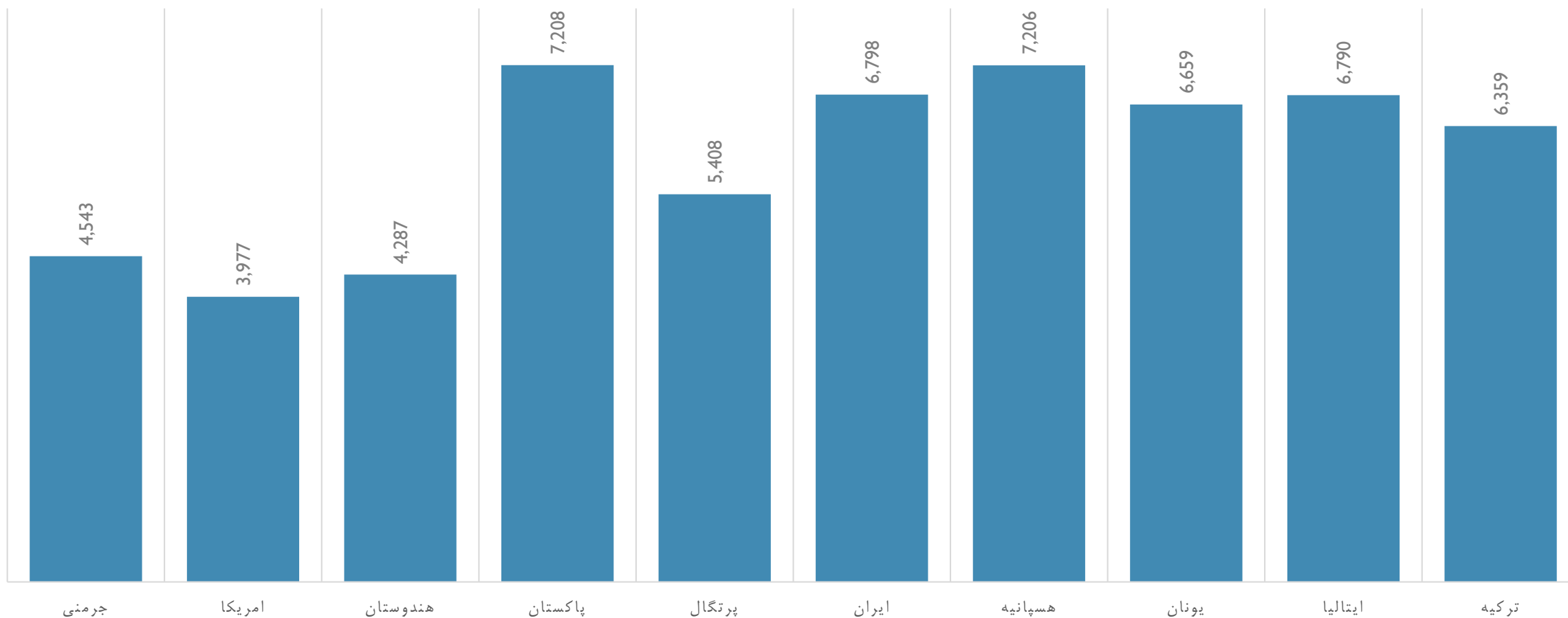
کشور چین با ۱۶۰ میلیون تن در سال بزرگترین تولید کننده گرانیت در جهان شمرده می شود

Source: Litos 2017

فاصله زیاد مانع صادرات مرمَر نشده است؛ ۱۰ صادر کننده برتر به طور اوسط ۶۰۰۰ کیلومتر از بازارهای صادراتی شان فاصله دارند. در حالیکه افغانستان از بزرگترین بازار خود، کشور چین، در حدود ۳۵۰۰-۴۰۰۰ کیلومتر فاصله دارد

حد اوسط فاصله صادر کننده‌های برتر با مقصد صادرات شان (به کیلومتر)

بخش‌های عمده گزارش تحلیلی صنعت مرمر افغانستان

محتوا	بخش
خلاصه	۱
مروری بر صنعت مرمر در جهان	۲
صنعت مرمر در افغانستان	۳
پروسس و مارکیت مرمر در افغانستان	۴
بازارهای مرمر افغانستان	۵
چالش‌های صنعت مرمر در افغانستان	۶
پیشنهادات	۷

در انکشاف سکتور مرمر افغانستان، باید از استعجالیت کار گرفت چون موارد ذیل منحنیت تهدید برای سکتور سنگ‌های تزئیناتی افغانستان تلقی می گردند

سکتور ساختمان	تحولات در سکتور ساختمان همیشه در حالت تغییر است، پیشرفت تکنولوژی پیشساخت برای صنعت سنگ‌های طبیعی یک تهدید است.
محصولات جاگزین	صنعت مرمر مصنوعی (Artificial Marble) در جهان در حال رشد بوده و بالای تقاضای مرمر طبیعی تاثیر گذار است.
صعود بازیگران جدید در سطح منطقه	ورود بازیگران جدید و در حال رشد در سکتور مرمر و سنگ‌های تزئیناتی از کشورهای شرق اوسط و کشورهای شمال افریقا، و بقیه کشورهای منطقه در کوتاه مدت مارکیت مورد نظر افغانستان کشور چین و بازارهای کشورهای خلیج و آسیای میانه است که باید برای توسعه صادرات به آن کشور اقدام نمود
پاکستان و ایران رقیبان جدی برای صنعت مرمر افغانستان	پاکستان دارای ذخایر بزرگ مرمر و گرانیات می باشد که حجم آن در حدود ۳۰۰ میلیارد تن تخمین شده است (USAID Pakistan Marble and Granite 2013)، که این کشور فعلا در حدود ۲۰۰۰ معدن مرمر تثبیت شده و فعال را دارا بوده و در صادرات جهانی مرمر در زمره ۱۰ کشور برتر محسوب می شود. این کشور با رویالتی ۶۵ افغانی فی تن ، هزینه پایین کارگر و زیربناهای توسعه یافته رقیب جدی افغانستان تلقی می گردد. اما اکنون با کمبود ظرفیت تخنیکی و مالی برای بهره برداری موثر از ذخایر معدنی خود مواجه است که این فکتور فعلا برای افغانستان یک فرصت پنداشته می شود.

قرار مطالعات USGS ذخایر مرمر افغانستان در حدود ۱.۳ میلیارد تن تخمین شده است که ارزش تخمینی این ذخایر و ظواهر معدنی در حدود ۱۵۰ میلیارد دالر می باشد. البته با انجام مطالعات بیشتر جیولوجیکی امکان تغییر این ارقام وجود دارد. ذخایر سنگ مرمر سفید چشت هرات و خوگیانی ننگرهار از لحاظ کیفیت، با سنگ مرمر کارارای ایتالیا رقابت کرده می تواند

ظواهر و ذخایر مرمر افغانستان

منبع: وزارت معادن و پترولیم (اداره سروی جیولوژی)

نام مرمر	ولایت	نمونه
کفتر خانه	بدخشان	
خوگیانی	ننگرهار	
محمد آغه	لوگر	
قلاتک	پروان	
سالنگ	پروان	
نصواری سمنگان	سمنگان	
سمنگان	سمنگان	
خاکستری وردک	وردک	
خاکستری وردک ۲	وردک	
سفید وردک	وردک	
سفید وردک ۲	وردک	
رخام یکاولنگ	بامیان	
زرمتم	پکتیا	

نام مرمر	ولایت	نمونه
گزک	کابل	
هزاره بغل	کابل	
خاکستری کابل	کابل	
کاریز میر	کابل	
پل چرخي	کابل	
قلم کار	کابل	
رخام سبز المار	فاریاب	
آببازک	لوگر	
چشت شریف	هرات	
ده نو	لوگر	
رخام سفید و نصواری	هلمند	
هلمند	هلمند	
رخام نصواری هلمند	هلمند	
رخام سبز هلمند	هلمند	

در افغانستان ظواهر و ذخایر سنگ‌های دیگر تزئیناتی نیز وجود دارد. بطور نمونه می توان از مرمر سفید دایکندی، تراورتن پروان، تراورتن مالستان غزنی، تراورتن چشت شریف هرات، مرمر سفید اونی بهسود، مرمر زبره میدان شهر و رخام سبز، سفید و صورتی هلمند نام گرفت.¹⁵

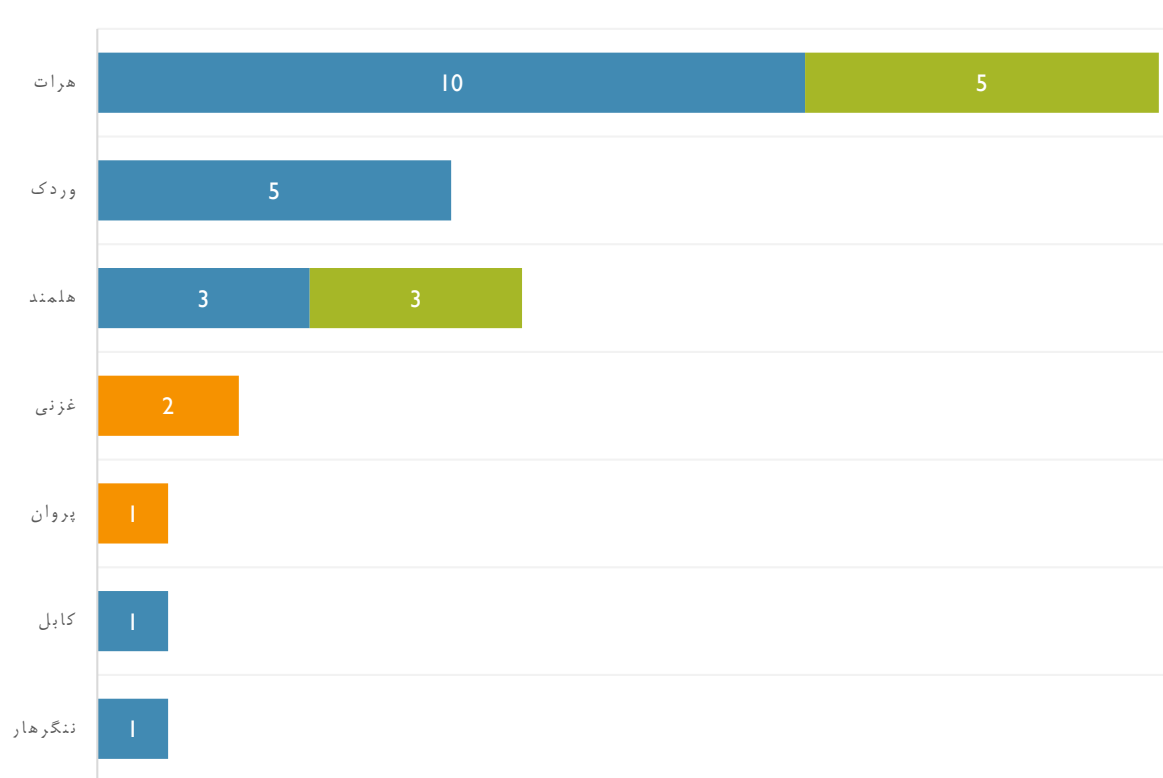
در حدود ۲۵ شرکت استخراجی فعلا در پنج ولایت کشور فعالیت دارند. این شرکت‌ها از نظر کیفیت کار، ظرفیت تخریکی و مالی به سه کتگوری دسته بندی گردیده اند و این شرکت‌ها حدود ۱۰۰۰ نفر مصروف کار هستند

کتگوری	مشخصات	تعداد	ملاحظات
A	- شرکت‌های کتگوری اول دارای ماشین آلات و مشخصات ذیل می باشند: - برمه اوتومات Driller - ماشین Diamond Wire Cutting - کرن، لودر، اکسکواتور - سیستم‌های مالی، بازاریابی، منابع بشری - حد اقل تجربه یک قرارداد ۵ ساله را دارد - حد اقل ۵ کارمند تخریکی	۴ شرکت (۳ شرکت در هرات و ۱ شرکت در میدان وردک)	این شرکت‌ها که ۲ شرکت آن در بخش پروسس نیز سرمایه گذاری معیاری نموده اند توانایی انجام قراردادهای بزرگ را دارند. همین اکنون یکی از این شرکت‌ها با سرمایه گذاری ۱۰ میلیون دالر در کابل-میدان وردک آماده اخذ قرارداد است
B	شرکت‌های استخراجی شامل کتگوری B حد اقل دارای مشخصات ذیل اند: - برمه Driller - ماشین سیم برش - کرن، لودر، اکسکواتور - حد اقل ۳ کارمند تخریکی	۸ شرکت (، ۴ در هرات، ۱ در ننگرهار، ۱ در میدان وردک، ۱ شرکت در کابل و ۱ شرکت در پروان)	شرکت‌های متذکره توانایی قردادها به مقیاس کوچک را دارند. برای عقد قرارداد این کتگوری شرکت‌ها باید با شرکت‌های پروسس به صورت مشترک قرارداد بگیرند. در بلند بردن ظرفیت تخریکی و میزان سرمایه گذاری برای شان رویالتی پایین تر در نظر گرفته شود
C	بقیه شرکت‌های که شرایط کتگوری B را تکمیل نکرده اند و از شیوه‌های غیر معیاری استخراج استفاده می کنند.	۱۳ شرکت	تعیین یک سال به این شرکت‌ها غرض بلند بردن ظرفیت تخریکی حصول اطمینان از عدم استفاده میتودهای غیر فنی استخراج. اگر نه قراردادهای شان فسخ گردد

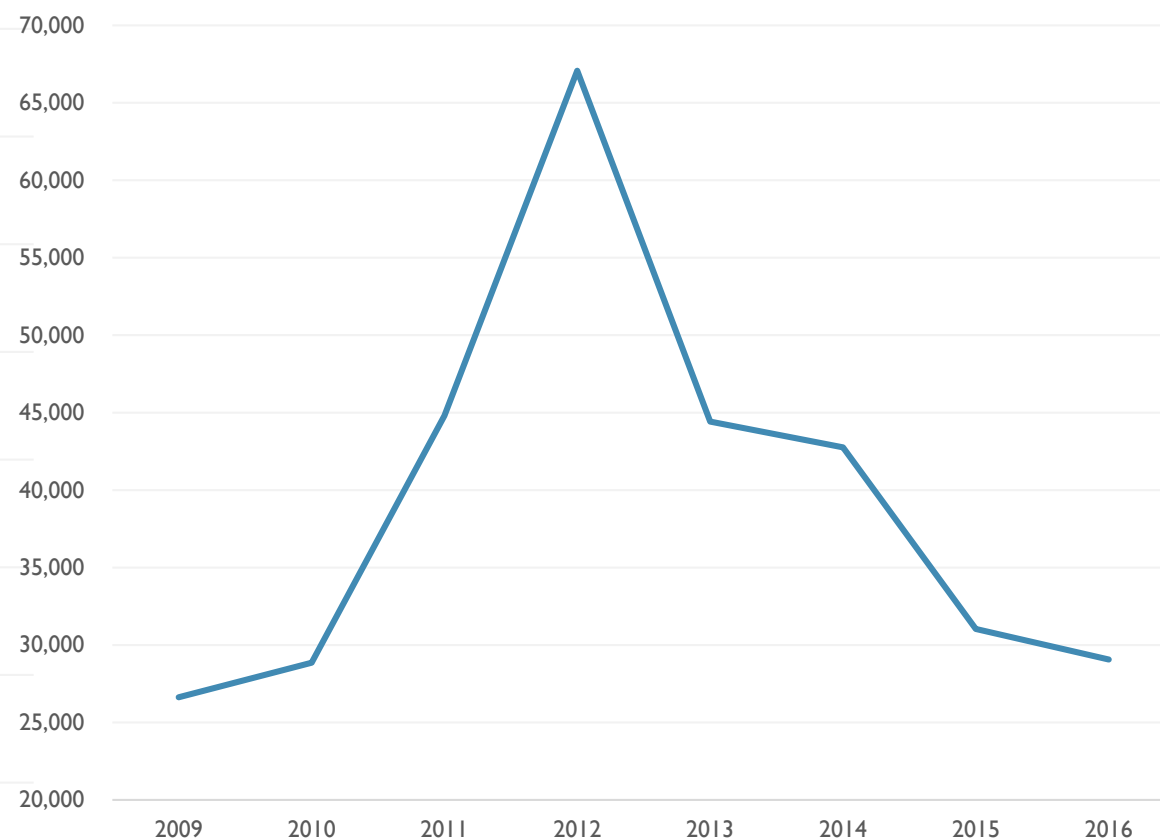
تولید سنگ مرمر در افغانستان بعد از سالهای ۲۰۱۱-۲۰۱۲ که به بلند ترین رقم رسیده بود، سیر نزولی را طی نموده است و در سال ۲۰۱۶ به ۲۹ هزار تن کاهش پیدا کرده است. این افت را می توان دلیل رکود در سکتور ساختمان بعد از خروج نیروهای خارجی و همچنان توقف روند اعطای قراردادهای جدید دانست

تعداد قراردادهای فعال مرمر، رخام و تراورتن به تفکیک ولایات

■ مرمر ■ رخام ■ تراورتن

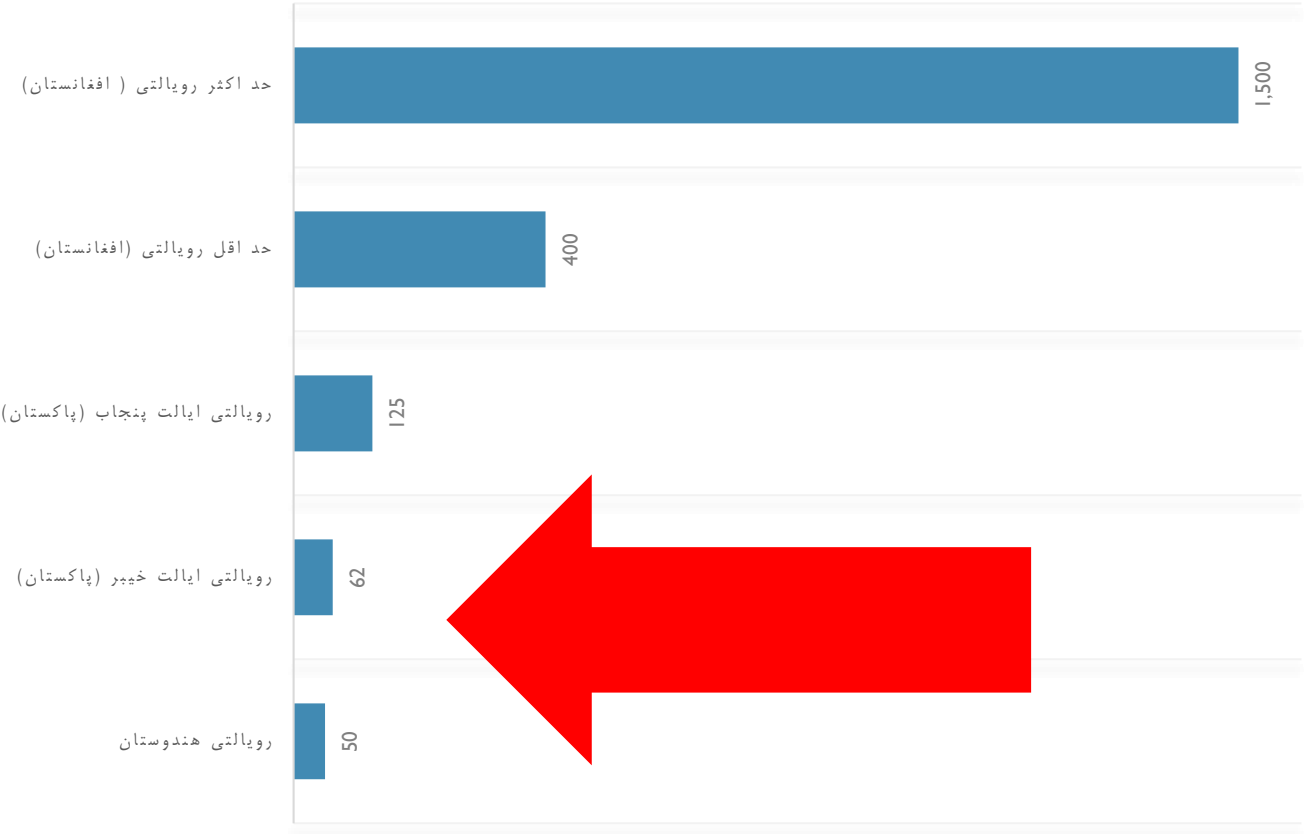
لست کامل قراردادها در ضمیمه گنجانیده شده است

در افغانستان نرخ رویالتی برای سنگ مرمر(و سایر سنگ‌های تزئیناتی) ثابت نیست و مطابق قرارداد تعیین گردیده است. رویالتی‌های وضع شده در افغانستان در مقایسه به بقیه کشورها بیشتر است

اکثر کشورها رویالتی بالای مرمر را بعد از فروش و با تفریق هزینه ترانسپورت و مالیه وضع می کنند.

مقایسه رویالتی سنگ مرمر در افغانستان، پاکستان و هندوستان (به افغانی فی تن)

کشور	رویالتی	ملاحظات
افغانستان	مرمر حد اقل ۴۰۰ افغانی حد اکثر ۱۵۰۰ افغانی رخام حد اقل ۳۵۰۰ افغانی حد اکثر ۵۷۰۰	
ترکیه	۴٪	بالای فروش مرمر؛ هزینه ترانسپورت و مالیه از آن تفریق می گردد
هندوستان	روپیه ۴۵	
پاکستان	اوسط ۱۵۰ کلدار	ایالت پنجاب ۲۰۰ کلدار فی تن ایالت خیبر پختونخواه ۱۰۰ کلدار فی تن

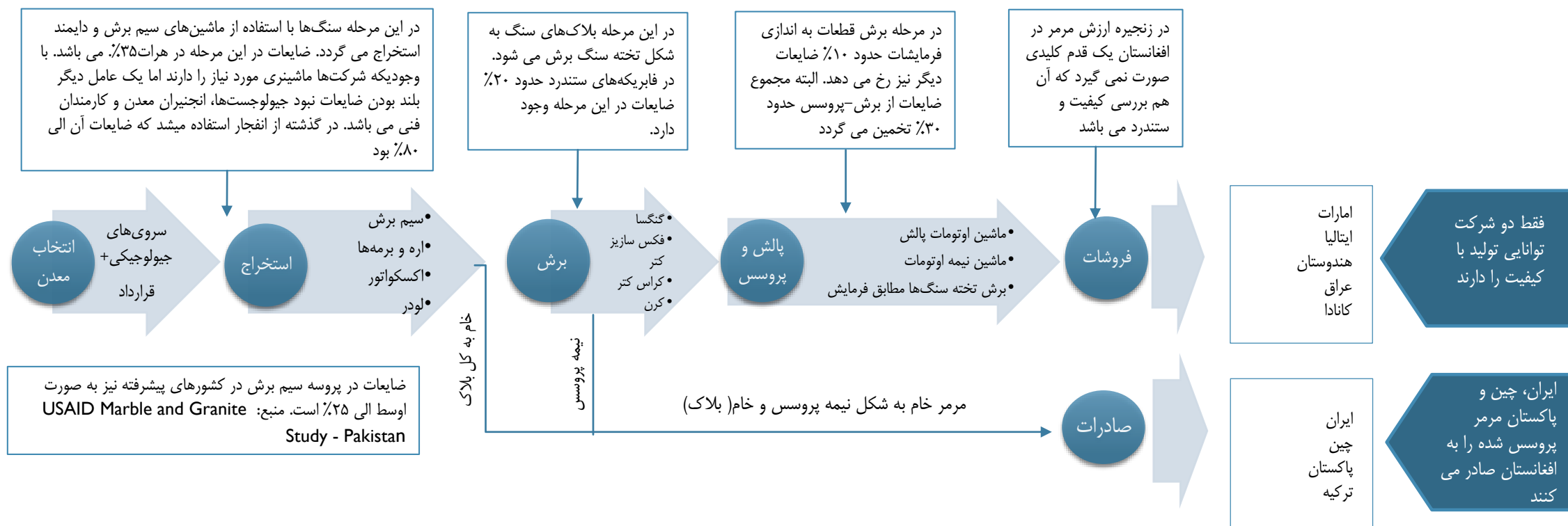
بالای فروش مرمر؛ هزینه ترانسپورت و مالیه از آن تفریق می گردد

چین	۲٪
امریکا	۴٪

بخش‌های عمده گزارش تحلیلی صنعت مرمر افغانستان

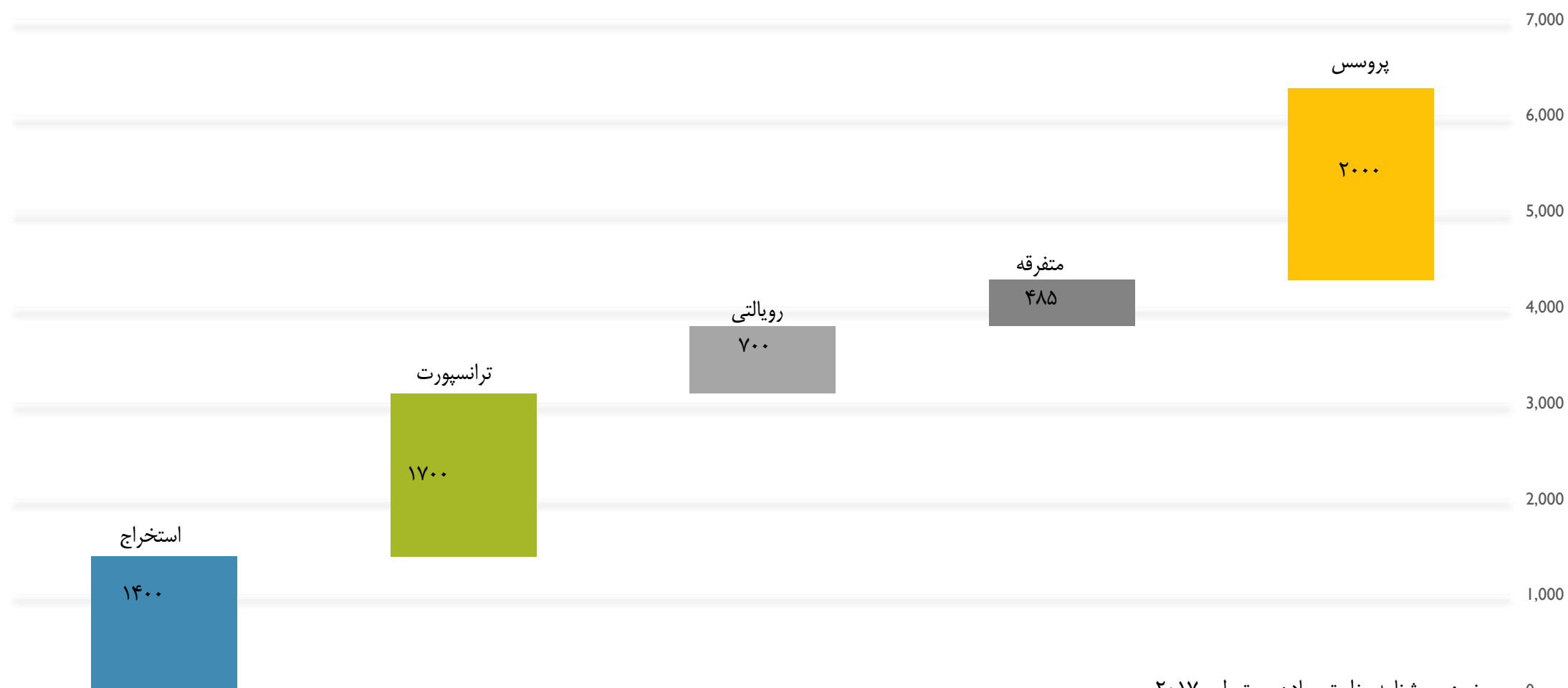
محتوا	بخش
خلاصه	۱
مروری بر صنعت مرمر در جهان	۲
صنعت مرمر در افغانستان	۳
پروسس و مارکیت مرمر در افغانستان	۴
بازارهای مرمر افغانستان	۵
چالش‌های صنعت مرمر در افغانستان	۶
پیشنهادات	۷

روند ارزش افزایی مرمر تا مرحله آخر آن یعنی پالش و تولید مرمر قابل استفاده برای مشتریان در افغانستان صورت می گیرد. اما نکات عمده کیفیت تولید، تقلیل ضایعات و توانایی رقابت در بازارهای بیرونی می باشد. فعلا ۲ شرکت توانایی تولید مرمر پروسس شده با کیفیت بین المللی را دارند. ۳۷ شرکت دیگر نیز تولیدات با کیفیت قابل قبول برای بازار داخلی را دارند. در کشورهای مهم صادر کننده مرمر مانند ترکیه ضایعات غیر طبیعی میان ۲۰-۳۰٪ می باشد.

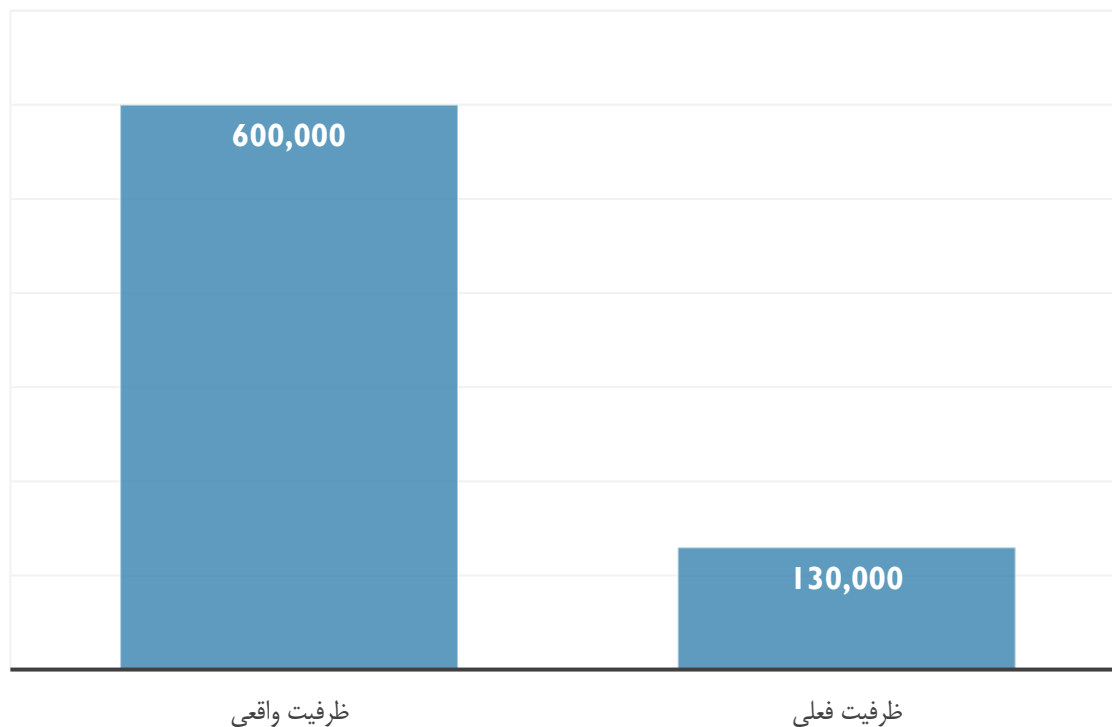
نوت: زمانی که تخته سنگ‌ها به محصولات قابل استفاده تبدیل می گردند، سنگریزه‌ها و موادی که در روند برش و پروسس بجا می ماند منحصیث ضایعات تعریف می گردند. اما این بجا مانده‌ها نیز در اصل توسط شرکت‌های دیگر به بخاطر تولید پودر مرمر، سنگریزه‌ها و دیگر اشیا مورد استفاده قرار می گیرد. از این باقی مانده‌ها در صنایع مواد کیمیای، رنگ سازی، تولید مرمر مصنوعی، چپس (موزایک) سازی، خوارک‌های مقوی حاوی کلسیم برای حیوانات و در زراعت به کار برده می شود.

هزینه تولید یک تن مرمر (از مرحله استخراج تا پروسس) در افغانستان به صورت اوسط در حدود ۶۳۰۰ افغانی (۹۰ دالر) می باشد

ظرفیت پروسس فابریکه‌های سنگ مرمر افغانستان در یک ماه

ظرفیت پروسس فابریکه‌های سنگ مرمر (متر مربع در ماه)

منبع: پرسشنامه وزارت معادن و پترولیم، اتحادیه شرکت‌های پروسس سنگ‌های تزئیناتی ۲۰۱۷

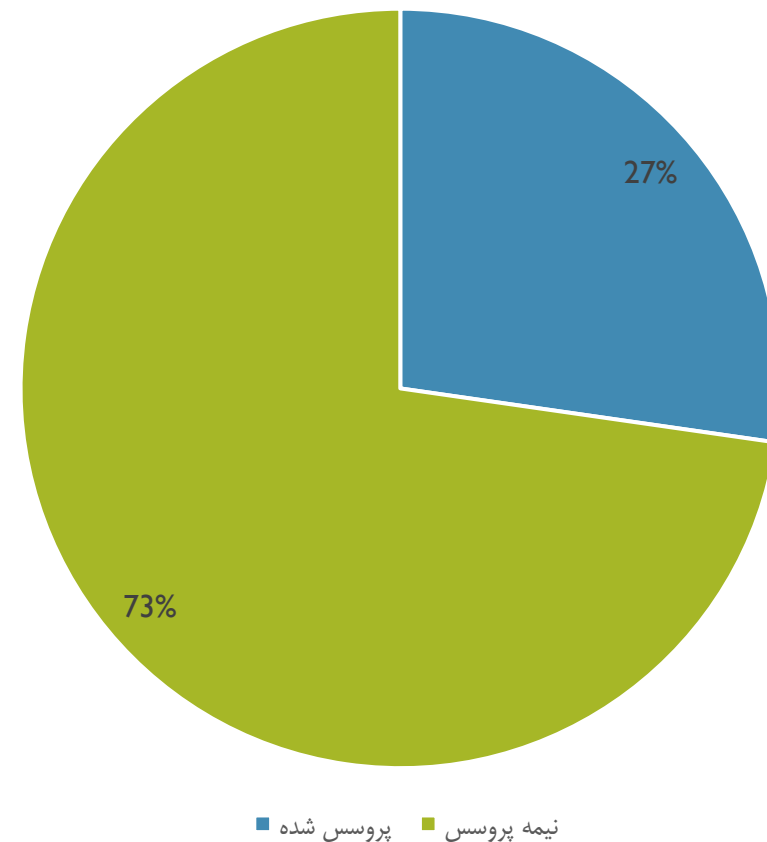
- قرار آمارهای بدست آمده توسط وزارت معادن و پترولیم شرکت‌های پروسس سنگ‌های تزئیناتی (۱۰۰ شرکت که در سروی سهم گرفته اند) در کل ظرفیت الی ۶۰۰ هزار متر مربع در یک ماه را دارند. این ظرفیت مشمول سنگ‌های مرمر، رخام، تراورترین و گرانیست می باشد
- اما بنابر عدم فعالیت بعضی شرکت‌ها ، عدم دسترسی به مواد خام ظرفیت فعلی پروسس فابریکه‌های سنگ مرمر در افغانستان در حدود ۱۳۰ هزار متر مربع در یک ماه تخمین شده است

مجموعاً ۱۰۸ شرکت در صنعت پروسس مرمر در افغانستان نقش دارند که جمعاً حدود ۶۰ میلیون دالر را در این زمینه سرمایه گذاری نموده اند و ۶۰۰۰ شغل مستقیم و غیر مستقیم را ایجاد نموده است. به اساس بازدید محققین وزارت معادن و پترولیوم از شرکت‌های فعال در سکتور سنگ در هرات، کابل، ننگرهار، هلمند و قندهار، شرکت‌های پروسس مرمر در افغانستان از نظر کیفیت و ظرفیت تخنیکي به سه کتگوري تقسيم شده اند

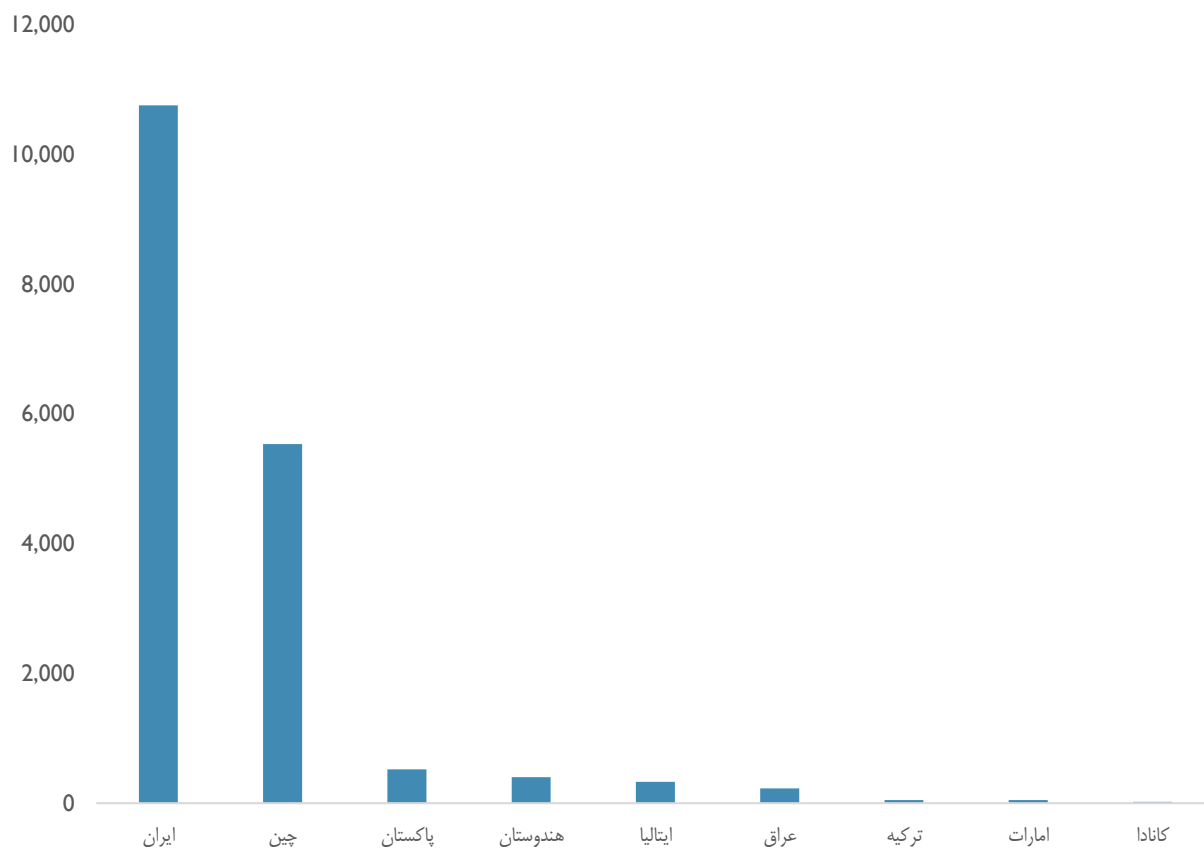
کتگوري	مشخصات	تعداد
A	شرکت‌های که در کتگوري A قرار دارند حد اقل ۳ میلیون دالر سرمایه گذاری نموده اند و حد اقل ماشین آلات ذیل را دارا می باشند: - دستگاه اره ۸۰ تیغه ی اتوموات (گنگسا) - دستگاه‌های اتوماتیک پالش سنگ - دستگاه اتوماتیک برش تخته سنگ‌های پروسس شده Bridge Cutting Machine - خط تولید معیاری مرمر و گرانیث - کرن هوایی ۳۰ تن برای تخلیه بلاک Gantary Crane - کرن‌های هوایی داخلی ۵ تن و ۱۰ تن Overhead Crane - کرن‌های بازویی (Arm Crane) - سیستم کمپریسور هوا - سیستم تصفیه آب - حد اقل ۱۰ کارمند مسلکی - پالیسی منابع بشري، مالی، محیط زیستی و بازاریابی	۲ شرکت (یک شرکت در هرات و یک شرکت در کابل)
B	شرکت‌های کتگوري B حد اقل دارای مشخصات ذیل اند: - ماشین ۴۰ تیغه گنگسا - ماشین پالش - حد اقل ۵ کارمند مسلکی - سیستم آبرسانی	۳۸ شرکت (۳۵ در کابل و هرات و ۲ شرکت در ننگرهار)
C	این کتگوري اکثریت شرکت‌ها را تشکیل می دهند که شرایط کتگوري B را پوره نمی توانند. دارای ماشین اتومات گنگسا نبوده بیشتر کارهای شان به صورت غیر خودکار صورت می گیرد. برای بازارهای داخلی انواع مختلف مرمر ساختمانی و تزئیناتی را تولید نموده است. ضایعات در میان این شرکت‌ها بالاتر است	۶۸ شرکت (اکثریت در هرات و کابل و تعداد معدودی در ننگرهار، مزارشریف، میدان شهر، قندهار و هلمند)

در سال ۲۰۱۶ افغانستان به مقدار ۱۷ هزار تن مرمر را به ارزش حدود ۵۰ میلیون افغانی به کشورهای مختلف از جمله ایران، چین، پاکستان، امارت متحده عربی، ایتالیا، هندوستان، کانادا و عراق صادر کرده است. از این جمله در حدود ۲۷ درصد آن به شکل پروسس شده و ۷۳٪ آن به شکل نیمه پروسس صادر شده است

سهم سنگ‌های پروسس شده در صادرات مرمر افغانستان

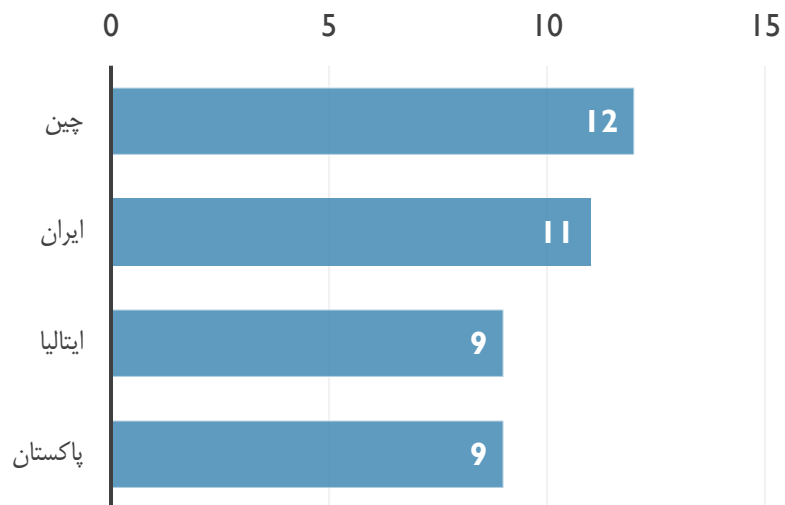

صادرات مرمر افغانستان به کشورهای مختلف در سه ربع اول سال ۱۳۹۶ (به تن)

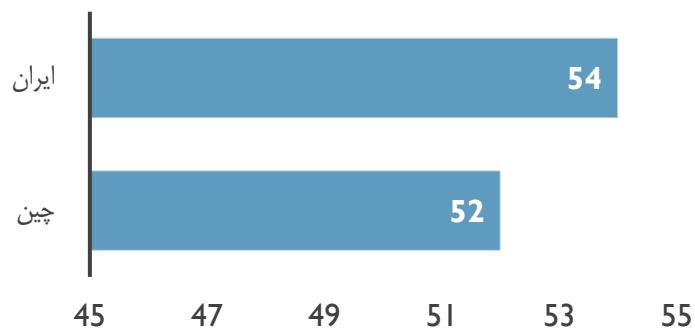

کتمان ارزش در گمرکات توسط صادر کننده ها : ارزش صادرات سنگ‌های مرمر و رخام در سال ۱۳۹۶ در حدود ۸۰۰ هزار دالر بوده است. در حالیکه بنابر دلایل ذیل ارزش واقعی صادرات ما حد اقل ۵ میلیون دالر می باشد.

ارزش اظهار شده مرمر نیمه پروسس و بلاک در بنادر کشور (به دالر فی تن)

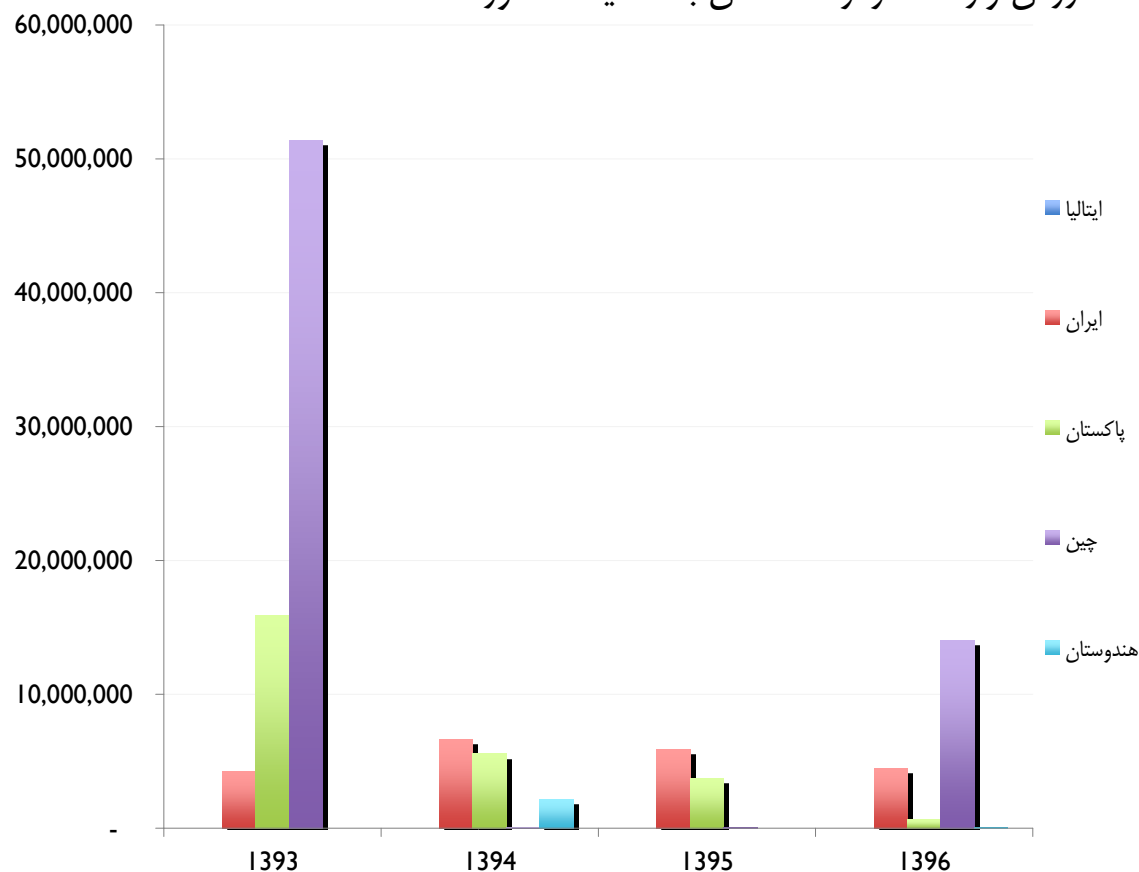
ارزش اظهار شده رخام نیمه پروسس در بنادر کشور (به دالر فی تن)

- در سال ۲۰۱۶ پنجاه درصد مرمر نیمه پروسس شده افغانستان به کشور ایران صادر شده است و ارزش فی تن مرمر صادر شده به ایران در گمرکات کشور در حدود ۱۱ دالر نشان داده شده است و به صورت اوسط ارزش صادرات مرمر ما به تمام کشورها ۱۰ دالر فی تن ثبت می گردد. در حالیکه شرکت‌های استخراجی به طور اوسط حدود ۱۰ دالر و حد اکثر ۲۰ دالر رویالتی می پردازند. این به مراتب نازل تر از نرخ جهانی فی تن مرمر است که به صورت اوسط به ۳۰۰ دالر فی تن خرید و فروش می گردد.
- ارزش صادرات فی تن رخام نیمه پروسس افغانستان به ایران و چین، در گمرکات کشور، در حدود ۵۲ دالر فی تن نشان داده می شود. در حالیکه شرکت‌های استخراجی (قراردادهای فعال) حد اقل ۵۰ دالر و حد اکثر ۸۵ دالر فی تن رویالتی می پردازند. اگر مصارف دیگر را در روند ارزش افزایی و برش بالای آن بیفزائیم، تجار رخام را به ضرر صادر می کنند!! که این منطقی به نظر نمی رسد. تجار افغان یک تن رخام را حد اقل به ۸۰۰ دالر به فروش می رسانند، که این ارزش در گمرکات ثبت نمی گردد
- ایران یک متر مربع رخام را در بازارهای جهانی تا ۳۰۰ دالر به فروش می رساند. باید گفت به طور اوسط یک تن رخام نیمه پروسس به ۷-۱۰ قطعه یک متر مربع برش می شوند. یعنی یک تن رخام پروسس شده که از کشور ایران صادر می گردد (۷ قطعه یک متر مربع) حد اقل به ۲۰۰۰ دالر به فروش می رسد. ایران رخام افغانستان را با مارک کشور خود در بازارهای جهانی به فروش می رساند

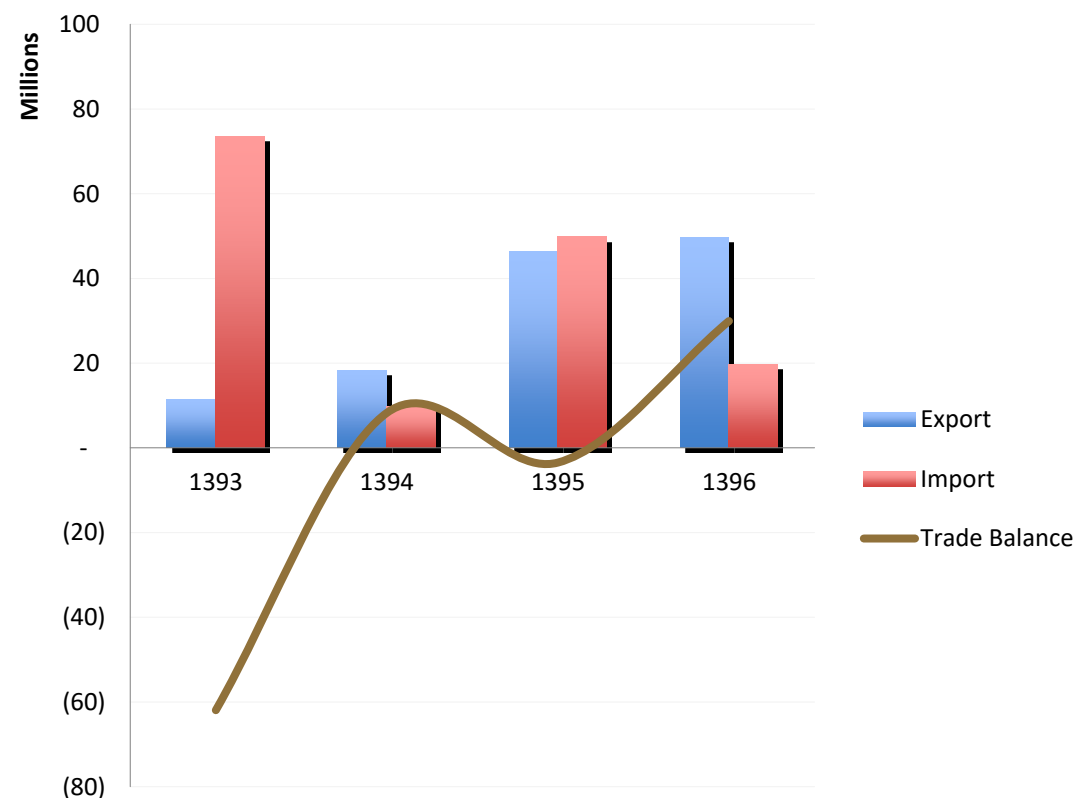
افغانستان الی ختم ربع سوم سال ۱۳۹۶ به ارزش ۱۹ میلیون افغانی مرمر را از کشورهای چین، ایران، هندوستان، پاکستان و ایتالیا وارد کرده است

ارزش واردات مرمر افغانستان به تفکیک کشورها

منبع: وزارت مالیه افغانستان

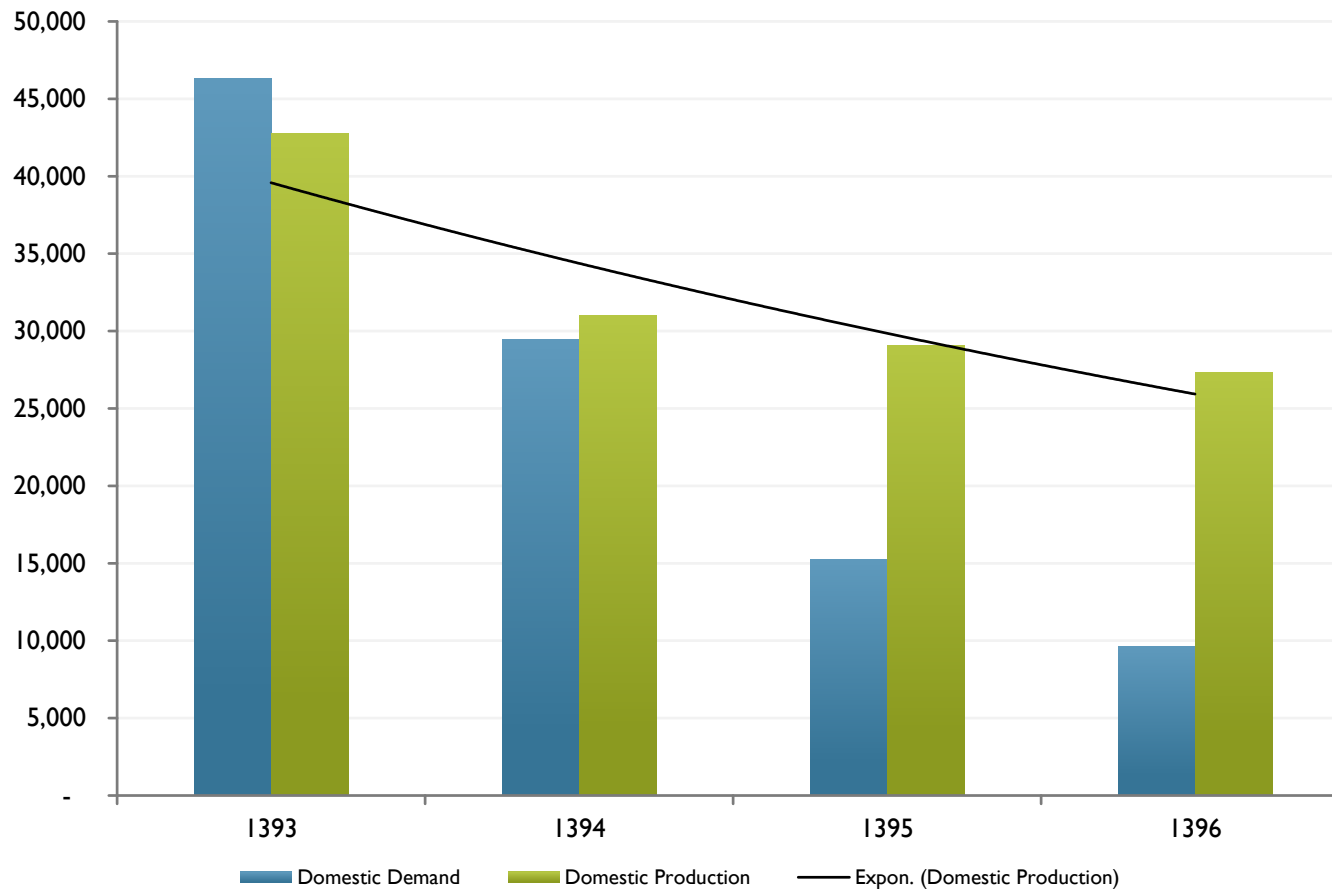
بیان تجارت مرمر افغانستان

بخش‌های عمده گزارش تحلیلی صنعت مرمر افغانستان

بخش	محتوا
۱	خلاصه
۲	مروری بر صنعت مرمر در جهان
۳	صنعت مرمر در افغانستان
۴	پروسس و مارکیت مرمر در افغانستان
۵	بازارهای مرمر افغانستان
۶	چالش‌های صنعت مرمر در افغانستان
۷	پیشنهادات

تقاضای داخلی (براساس آمار رسمی) برای مرم بعد از سال ۱۳۹۳ به صورت دوامدار سقوط کرده است اما تولید بعد از نزول نسبی در سال ۱۳۹۳ برای سالهای بعدی ثابت مانده است

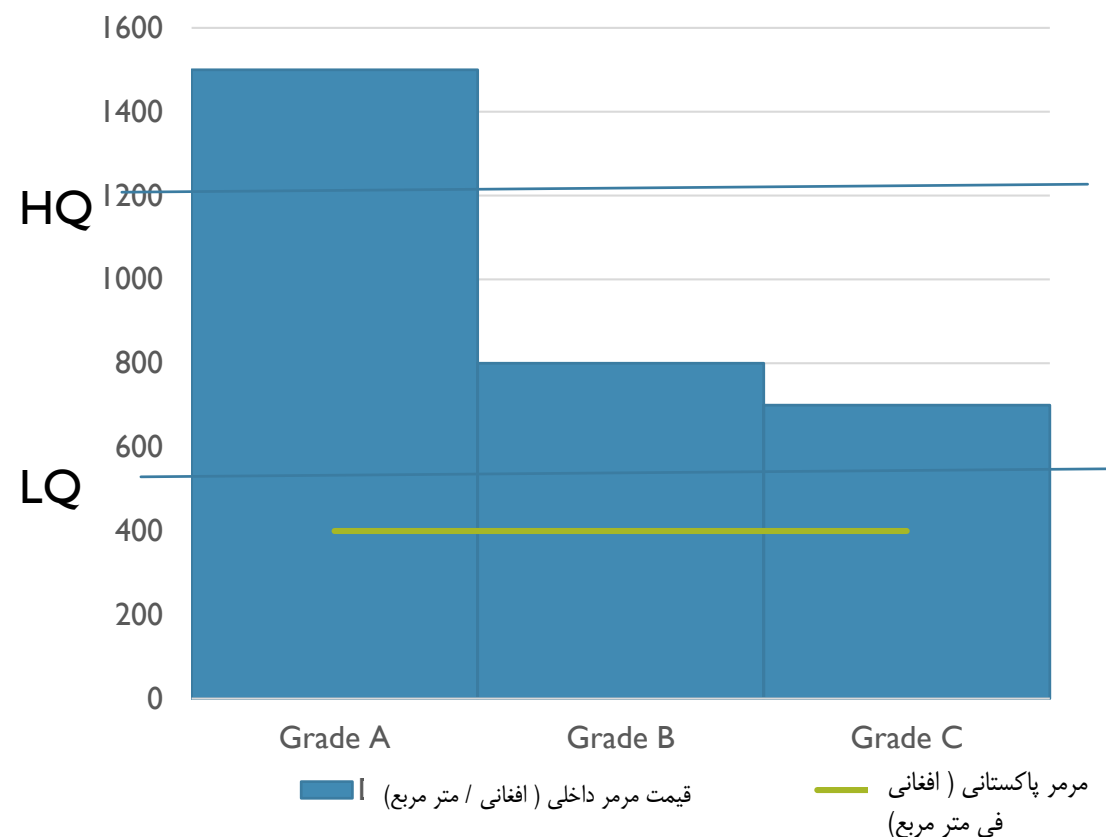
آمار رسمی نشان می دهد که تقاضای داخلی (تولید+واردات-صادرات) در چند سال اخیر کاهش یافته است.

اما تقاضای مرم در بازار افغانستان به مراتب بیشتر از آنچه در مراجع رسمی ثبت شده است، می باشد. قرار بعضی گزارشات حدود ۶۰٪ تقاضای داخلی افغانستان را مرم پاکستان تشکیل می دهد. اما مطابق آمار رسمی وزارت مالیه کشور، صادرات مرم پاکستان به افغانستان در ربع سوم سال ۱۳۹۶ فقط به ارزش ۶۵۰ هزار افغانی بوده است.

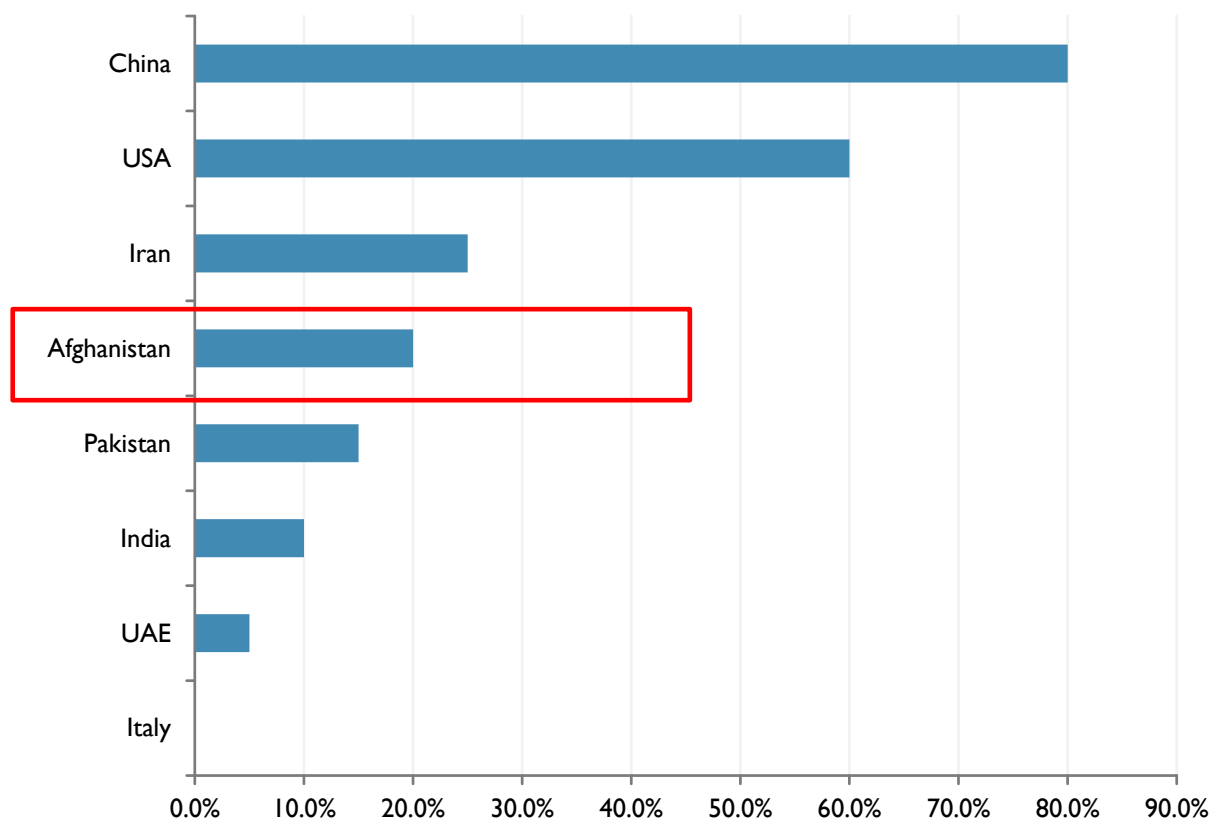
مطابق معلومات بدست آمده از اتاق صنایع و معادن افغانستان، بیشتر مرم مورد نیاز افغانستان از پاکستان به صورت قاچاق وارد کشور می شود. مرم پاکستان در موترهای باربری که مال تجارتی (بلتی) را وارد می کنند پنهان می شود. در این زمینه اسناد وجود دارد و ما فعلا در صدد دستیابی به آن اسناد هستیم.

مرمر افغانستان از نظر هزینه تمام شد سه نوع طبقه بندی شده اند. اول: ممتاز یا کتگوری با کیفیت بالا که حد اقل ۱۲۰۰ افغانی فی متر مربع قیمت دارد. این نوع مرمر در مارکیت داخلی رقابت کرده نمیتواند چون مرمر پاکستان و ایران در حدود ۴۰۰ افغانی فی متر مربع در بازار فروخته می شوند مرمر درجه دوم و سوم که الی ۸۰۰ افغانی فی متر مربع قیمت دارند می تواند با حمایه تعرفوی دولت و کاهش رویالتی، با واردات بیرونی رقابت نماید

مقایسه و طبقه بندی تولیدات داخلی با مرمر وارداتی

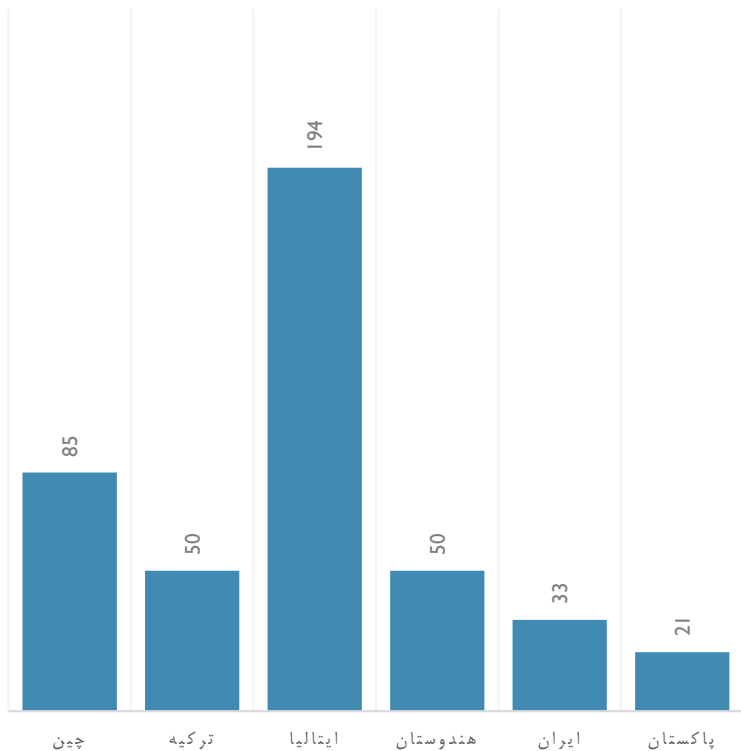
حد اکثر تعرفه وضع شده بالای واردات مرمر

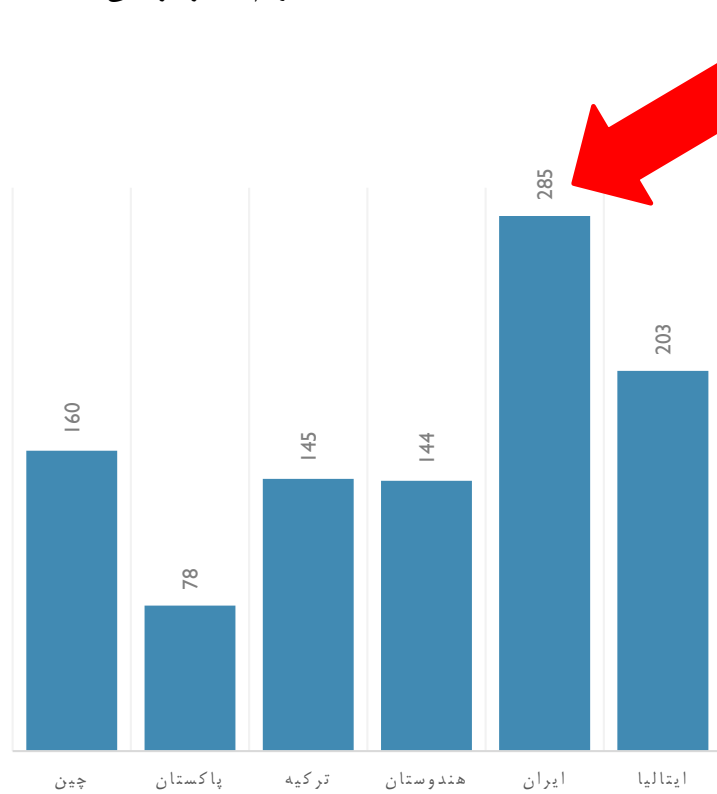
افغانستان بالای واردات مرمر ۲۰٪ تعرفه وضع کرده است. (وزارت مالی افغانستان)

در بازارهای جهانی قیمت فی متر مربع مرمر، رخام و گرانیات متفاوت است. اوسط قیمت مرمر ایتالیا با ۱۹۴ دالر فی متر مربع در صدر قرار دارد. همچنان در بخش گرانیات نیز تولیدات ایتالیا در صدر جدول قیمت‌ها قرار دارد. اما در مورد رخام تولیدات ایران با قیمت ۲۸۵ دالر فی متر مربع جایگاه نخست را از خود ساخته است. امکان می رود در اینجا رخام قاچاق شده افغانستان نیز در قالب تولیدات ایران به جهان صادر گردد

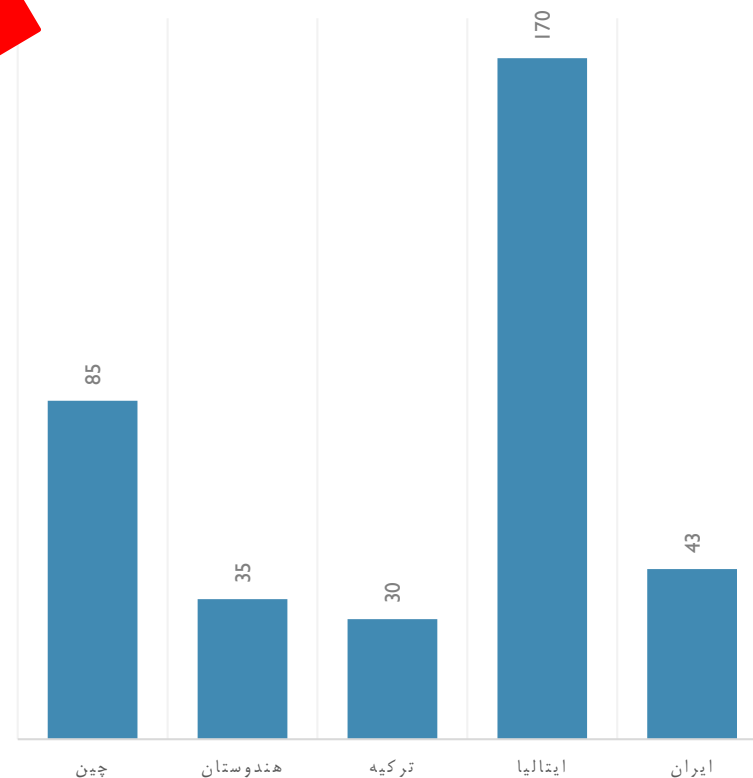
اوسط قیمت فروش فی متر مربع مرمر در بازار جهانی Builder's
Market Place – ارقام به دالر امریکایی

اوسط قیمت فروش فی متر مربع رخام در بازار جهانی Builder's
Market Place – ارقام به دالر امریکایی

اوسط قیمت فروش فی متر مربع گرانیات در بازار جهانی Builder's
Market Place – ارقام به دالر امریکایی

برای انکشاف صنعت مرمر افغانستان لازم است تا روند اعطای قراردادهای استخراجی، با پیش شرطهای خاص مالی و تخنیکی، برای شرکتها دوباره آغاز گردد. و از نگاه توسعه بازار برای سنگ مرمر و گرانیات افغانستان باید در سه بخش کار صورت گیرد

بازار داخلی

- ایجاد تقاضا در بازار داخلی: به منظور ایجاد تقاضا و انگیزه برای سرمایه گذاری الزامی ساختن مرمر ساخت افغانستان در پروژههای دولتی گام مهم است. همچنان باید از واردات غیر قانونی و قاچاقی مرمر پاکستان جلوگیری گردد.
- کشورهای همسایه با وارد نمودن مرمر خام از افغانستان، آنرا پروسس و پالش نموده به بازارهای بین المللی صادر نموده در عوض مرمر با کیفیت پایین خود را به بازارهای افغانستان صادر می نمایند. قیمت نازل این مرمر وارداتی که الی ۲۴۰ افغانی فی متر مربع می باشد، تولیدات داخلی را ضربه می رساند. اتحادیههای سنگهای تزئیناتی می گوید مقادیر زیادی مرمر از پاکستان به صورت قاچاق و بدون ثبت گمرک وارد بازارهای افغانستان می شود

بازار مرمر نیمه پروسس (بلاک)

چین بزرگترین وارد کننده مرمر خام و نیمه پروسس شده در جهان و از صادرکنندههای تراز اول محصولات پروسس شده مرمر می باشد. در مارکیت حدود ۲ میلیارد دالری چین، افغانستان می تواند به صورت تدریجی الی ۵۰۰ هزار تن صادرات در سال داشته باشد. شرکت های چینی آمادگی نشان داده اند تا بدین منظور پارک صنعتی اختصاصی را در ولایت هرات ایجاد نمایند

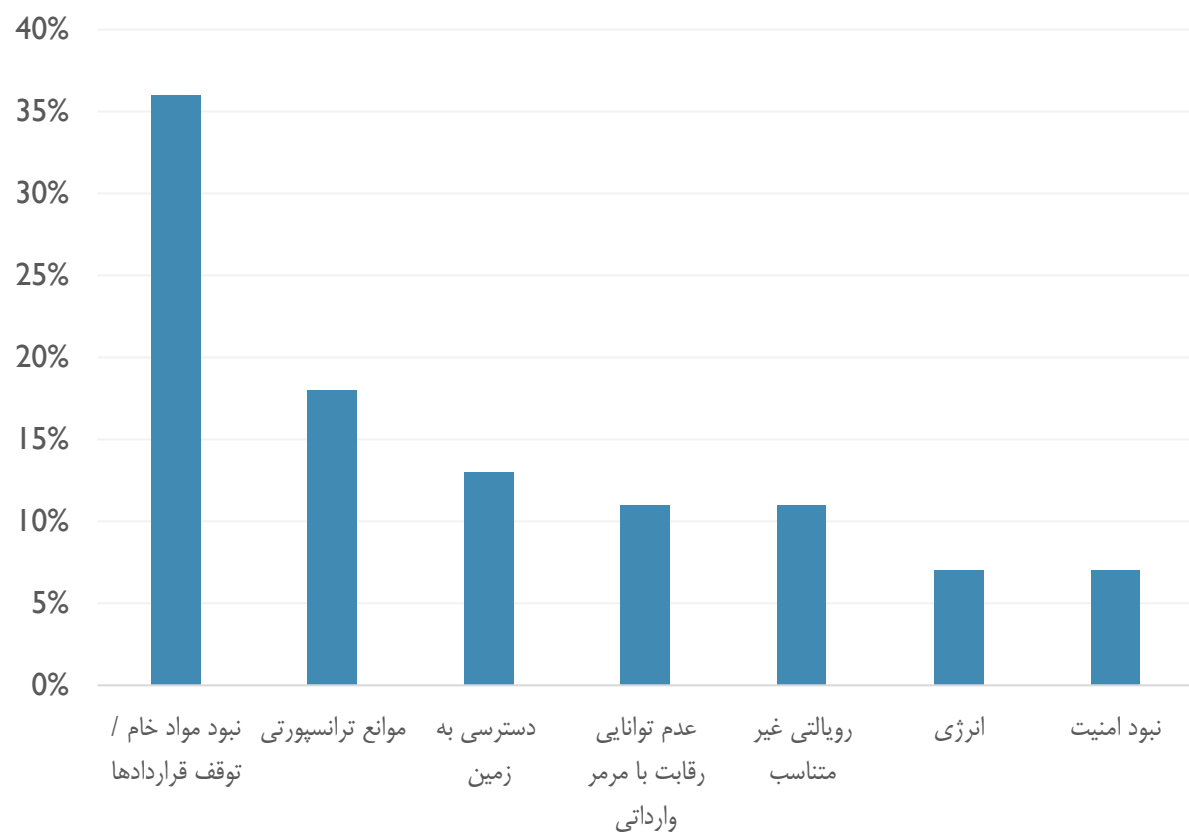
بازار مرمر پروسس شده

- جذب سرمایه گذاری و استاندارد سازی تولیدات مرمر و گرانیات افغانستان کمک می کند تا به بازارهای شدیداً رقابتی مانند ایالات متحده آمریکا، کشورهای حوزه خلیج، آسیای مرکزی، اروپا، کوریا جنوبی، جاپان رخنه نمود. و در قدم نخست روی توسعه صادرات به کشورهای حوزه خلیج مانند امارات متحده عربی، عربستان سعودی، قطر و آسیای مرکزی تمرکز نمود و در مرحله دوم با برنامه عملی جذب سرمایه گذاری و انطباق با ستندردهای جهانی به کشورهای اروپایی، امریکای شمالی و شرق دور تمرکز نمود
- از میان برداشتن تعرفه صادراتی بر محصولات کاملاً پروسس شده مرمر (که فعلاً ۲۰٪ برای پروسس شده و نیمه پروسس می باشد) و تعیین رویالتهی نازل برای شرکت های که مرمر پروسس شده تولید می کنند سبب بلند رفتن توان رقابت پذیری و ایجاد انگیزه تولید و سرمایه گذاری می گردد

بخش‌های عمده گزارش تحلیلی صنعت مرمر در افغانستان

محتوا	بخش
خلاصه	۱
مرور اجمالی بر صنعت مرمر در جهان	۲
صنعت مرمر در افغانستان	۴
پروسس و مارکیت مرمر در افغانستان	۵
بازارهای مرمر افغانستان	۶
چالش‌های صنعت مرمر در افغانستان	۷
پیشنهادهات	۸

برای تدوین این گزارش تحلیلی از تمام شرکت‌های پروسس و استخراجی بازدید به عمل آمد که ۹۶ شرکت پرسشنامه‌ها را خانه پری نمودند. از این جمله نبود مواد خام (توقف قراردادهای)، موانع ترانسپورتی و هزینه‌های غیر قانونی آن، کمبود زمین، رویالتی غیر متناسب و کمبود انرژی و امنیت از چالش‌های عمده قلمداد شده اند

منبع: پرسشنامه وزارت معادن و پترولیم ۲۰۱۷

برای انجام این گزارش تحلیلی از تمام شرکت‌های پروسس و استخراجی بازدید به عمل آمد که ۹۶ شرکت پرسشنامه‌های ما را خانه پری نمودند. نبود مواد خام منحصبت بزرگترین چالش قلمداد گردیده است و ۳۶٪ شرکت‌ها را با چالش جدی روبرو کرده است. دلیل عمده این چالش عدم اعطای قراردادهای مرمز در ۳ سال اخیر و فروش مرمز خام به بازارهای بیرونی می باشد.

موانع ترانسپورتی و هزینه‌های غیر قانونی آن، عدم دسترسی به زمین، رویالتی بلند و کمبود انرژی و امنیت بالترتیب از چالش‌های دیگر این سکتور می باشند. چالش‌های عمده دیگر را که ما حین بازدید از شرکت‌های مرمز مشاهده نمودیم:

- نبود استانداردهای معیاری برای تولید مرمز می باشد.
- عدم استخدام جیولوجست‌ها، انجنیرهای معادن و کارمندان فنی برای استخراج مرمز توسط شرکت‌ها
- استفاده بی رویه از آب و نداشتن سیستم بازیافت آب در اکثر شرکت‌ها

ایجاد پارک صنعتی اختصاصی مرمر در شیدایی هرات

- شیدایی در جوار سرک چشت-شریف هرات قرار دارد و لازم نخواهد بود موتر های حامل سنگ مرمر از داخل شهر گذشته برای پروسس در ۲۰ کیلومتر شهر در پارک های صنعتی فعلی بروند و غرض صادرات دوباره برعکس از داخل شهر بگذرند
- هزینه ترانسپورتنی کاهش یافته مرمر افغانستان توان رقابت پذیری بیشتری پیدا خواهد کرد
- این پارک برای صادرات به چین، ترکمنستان و دیگر کشور ها مناسب است چون شاهراه هرات- تورغندی و هرات- اسلام قلعه در دسترس این پارک قرار خواهد داشت.
- کشور چین خواستار واردات مرمر نیمه پروسس از افغانستان و احداث یک پارک صنعتی بدین منظور در هرات می باشد.
- تحقیقات نشان می ده که داشتن یک کلستر اختصاصی برای سنگ های تزئیناتی در حصه تشریک منابع، انکشاف براند واحد، ریسرچ و ستندرد سازی و دیگر موارد موثر واقع

بخش‌های عمده گزارش تحلیلی صنعت مرمر افغانستان

بخش	محتوا
۱	خلاصه
۲	مرور اجمالی بر صنعت مرمر در جهان
۴	صنعت مرمر در افغانستان
۵	پروسس و مارکیت مرمر در افغانستان
۶	بازارهای مرمر افغانستان
۷	چالش‌های صنعت مرمر در افغانستان
۸	پیشنهادهای
۹	ضمایم

پیشنهادات

بخش	پیشنهادات	نهادهای مسوول
معلومات جیولوجیکی	سرووی و اکتشاف ظواهر معدنی سنگ‌های تزئیناتی (مرمر، رخام، تراورترین و گرانیت) و تهیه نقشه منابع آن Marble Resource Map به منظور تثبیت موقعیت و ظرفیت دقیق ذخایر در ولایات مختلف کشور	وزارت معادن و پترولیوم
زیربناها	▪ ساخت و معیاری سازی پارک صنعتی ارغندی-کابل پارک صنعتی متذکره توسط سکتور خصوصی ساخته شده و از طرف وزارت شهرسازی منظور گردیده است که فعلا در حدود ۲۰ فابریکه پروسس سنگ در آنجا فعالیت دارند. چالش‌های عمده این پارک نبود انرژی، عدم اسفالت سرک‌های داخل پارک و نبود دیگر زیربناها می باشد ▪ احداث پارک صنعتی اختصاصی مرمر در منطقه شیدایی هرات: احداث این پارک یکی از خواسته های صنعتکاران و سرمایه گذاران بوده که از چند لحاظ حایز اهمیت است ▪ شیدایی در جوار سرک چشت-شریف هرات قرار داد و لازم نخواهد بود موترهای حامل سنگ مرمر از داخل شهر گذشته برای پروسس در ۲۰ کیلومتر شهر در پارک های صنعتی فعلی بروند ▪ این پارک برای صادرات به چین، ترکمنستان و دیگر کشور ها مناسب است چون شاهراه هرات- تورغندی و هرات-اسلام قلعه در دسترس این پارک قرار خواهد داشت. ▪ داشتن یک کلستر اختصاصی برای سنگ های تزئیناتی در حصه تشریک منابع، انکشاف براند واحد، ریسرچ و ستندرد سازی و دیگر موارد کمک می کند	وزارت تجارت و صنایع، شرکت برشنا و شاروالی کابل
	▪ آغاز کار ساخت جاده هرات-چشت شریف: ساخت جاده متذکره یکی از خواسته‌های بنیادی صنعتکاران بوده که سبب کاهش هزینه ترانسپورت، بهبود امنیت و تقلیل ضایعات در حمل و نقل سنگ‌های تزئیناتی می گردد. قرار گزارش آژانس باختر قرارداد احداث آن در ماه دلو ۱۳۹۵ میان وزیر مالیه کشور و سفیر ایتالیا امضا گردیده است، اما کار آن تا کنون آغاز نگردیده است	وزارت تجارت و صنایع، اداره مستقل اراضی، برشنا و شاروالی هارت
		وزارت فواید عامه و وزارت مالیه

پیشنهادات

بخش	توصیه‌ها	نهادهای مسوول
قراردادها	▪ آغاز دوباره روند اعطای قراردادهای سنگ‌های تزئیناتی در مناطق تثبیت شده و راه اندازی ۱۵ پروژه متوسط و بزرگ (۵ پروژه بزرگ مرمر، ۴ پروژه متوسط برای مرمر نیمه پروسس ۲ پروژه رخام، ۲ پروژه گرانیت و ۲ پروژه تراورتن) ▪ شرکتهای که خواهان قراردادهای طولانی مدت استخراجی می باشند باید یکی از دو شرایط ذیل را تکمیل نمایند: (۱) داشتن واحدهای معیاری پروسس مطابق ستندرد های بین المللی (لست حد اقل ماشینری در سلاید بعدی ارائه گردیده است) (۲) با شرکتهای فعلی پروسس غرض اخذ قرارداد، کنسرسیوم تشکیل دهند تا هم معیارات قرارداد را تکمیل نمایند و هم عرضه سنگ و مواد خام به شرکتهای پروسس فعال در این صنعت تضمین گردد ▪ الزامی نمودن داشتن کارمندان مسلکی از جمله: انجنیر معدن، حد اقل ۲ نفر جیولوجست، کارمندان فنی برای ماشین آلات استخراجی و پروسس و کارگرهای آموزش یافته ▪ الزامی نمودن داشتن ماشینری مطابق ستندرد های بین المللی برای شرکتهای استخراجی فهرست نمونه‌ای ماشینری برای استخراج: 1. اره برقی صنعتی Chain Saw با ملحقات آن (مطابق نیازمندی قرارداد) 2. ماشین سیم برش Diamond-wire Saw – 50 HP/25 HP 3. سیستم Diamond Wire 28 Beads/m 4. برمه‌های راسول Strick Drill Jack hammer 5. ماشین Sharpening Grinder pneumatic 6. ماشین کمپرسور هوا Compressor 650 – 750 CFM 7. جک‌های هایدرولیک برای برداشتن بلاک‌ها Hydraulic Jacking Plant 8. ماشین Hydro Pushing Plant برای جریان آب 9. ماشین آلات (لودر، اکسواتور، کرن)	وزارت معادن و پترولیوم و وزارت تجارت و صنایع (بخش جوازدهی)

پیشنهادات

بخش	پیشنهادات	نهادهای مسوول
قراردادها	- الزامی نمودن داشتن ماشینری مطابق ستندرد های بین المللی برای تاسیس و جوازدهی فابریکه‌های پروسس سنگ‌های تزئیناتی؛ فهرست حد اقل ماشینری برای پروسس: 1. دستگاه اره گنگسah 60/80 Blade Gang-saw 2. دستگاه برش Fixed-size cutting 3. دستگاه Block Cutter 4. دستگاه Cross Cutter (single blade and multiple blade) 5. دستگاه پالش اتومات Auto polishing machine 6. خط های تولید معیاری مرمر و گرانیت 7. کرن Gantry Crane و فورک لیفت 8. ماشین Chamfering 9. سیستم تصفیه و استفاده مجدد آب Water treatment system - شرکت های شامل پروژه های متوسط کوتاه مدت برای صادرات نیمه پروسس به چین و ترکمنستان از داشتن موارد ۱و۵و۶و۷و۸ مستثنی هستند	۱. وزارت معادن و پترولیم و وزارت تجارت و صنایع
	بعد حقوقی - خارج ساختن سنگ مرمر، رخام، تراورتن و گرانیت از محدودیت کتگوری معدنکاری کوچک به منظور جذب سرمایه گذاری خارجی و تشویق سرمایه گذاری داخلی و اعطای قراردادها برای مدت بیشتر از ۱۰ سال با در نظر داشت میزان سرمایه گذاری. البته این کار با مشوره اتاق صنایع و معادن صورت خواهد گرفت. - طرح قراردادهای نمونه برای سکتور سنگ‌های تزئیناتی (مرمر، رخام، تراورتن و گرانیت) و تعیین شرایط مشخص حقوقی، تخنیکی و مالی؛ موجودی حد اقل ماشینری و نیروی بشری تخنیکی قبل از انعقاد قرارداد.	وزارت معادن و پترولیم

پیشنهادات

بخش	پیشنهادات	نهادهای مسوول
تشویق سرمایه گذاری و ایجاد انگیزه تولید	استفاده از تولیدات داخلی در پروژه‌های دولتی: الزامی ساختن استفاده سنگ مرمر، رخام، تراورتن و گرانیت افغانستان در پروژه‌های دولتی. خصوصا در اعمار ساختمان‌های دولتی مانند کمپلکس اداری دولت در دارالامان، ساخت پیاده‌رو ها و سایر پروژه‌ها.	تمامی نهادهای دولتی در هماهنگی با وزارت معادن و پترولیم و انکشاف شهری
	کاهش میزان رویالتی، ایجاد رژیم واحد برای پرداخت رویالتی برای سنگ‌های تزئیناتی و مرتبط ساختن پرداخت رویالتی نظر به سطح پروسس و ارزش افزایی در محصولات: شرکت‌های که دارای واحدهای پروسس اند و مرمر را برای استفاده مشتری آماده می سازند، رویالتی کمتر بپردازند. رویالتی باید به سه کتگوری برای صنعت سنگ‌های تزئیناتی تعیین گردد (۱) رویالتی برای شرکت‌های که تمام مراحل ارزش افزایی را انجام می دهند، (۲) رویالتی برای شرکت‌های که سنگ را به شکل نیمه پروسس تولید می کنند و (۳) رویالتی برای شرکت‌های که مرمر را به صورت خام برای فروش بالای دیگر شرکت های پروسس تولید می کنند	وزارت‌های مالیه، معادن و پترولیم، تجارت و صنایع
	- فراهم سازی زمینه تمویل و دسترسی به قرضه برای شرکت‌های فعلی پروسس به منظور ارتقای ظرفیت تخنیکی شان. اکثر شرکت‌ها از معیارهای لازم تولید با کیفیت برخوردار نیستند و عدم عرضه سنگ خام برای شان نیز چندین هزار نفر را بیکار نموده یک قسمت از فابریکه‌های صنعتی کشور فلج می گردد. خریداری ماشین‌های برش و پالش در حدود ۵۰۰ هزار دالر هزینه دارد. برای تسهیل زمینه تمویل دو گزینه را پیشنهاد می نماییم: ۱. هماهنگی با دونه‌ها غرض تمویل خریداری وسایل تخنیکی (قبلا اداره انکشافی ایالات متحده امریکا در این زمینه‌ها همکاری می نمود) ۲. تسهیل قرضه از طریق بانک‌های دولتی با شرایط سهل ۳. تسهیل سرمایه گذاری مشترک سکتور خصوصی افغانستان و نهادهای مالی و قرضه دهی مانند ADB و IFC. به اساس گفتگوی که ما با این دو نهاد انجام داده ایم حاضر اند تا در سرمایه گذاری‌های بالاتر از ۱۰ میلیون دالر سرمایه گذاری نمایند.	بانک مرکزی، وزارت مالیه، وزارت تجارت و صنایع

پیشنهادات

بخش	پیشنهادات	نهادهای مسوول
استندرد سازی	تعیین ستندردهای قابل قبول برای صادرات سنگ‌های تزئیناتی. اگر خواسته باشیم در بازارهای جهانی اعتبار و جایگاه کسب کنیم باید در صدد عملی ساختن ستندردهای ISO در بخش تولید و مدیریت، و ستندرد های اختصاصی سنگ‌های تزئیناتی به اساس معیارهای امریکایی، اروپایی، کشورهای حوزه خلیج و بعضی بازارهای دیگر باشیم. ادارات ذیربط افغانستان باید برای ایجاد سکتور پایدار و با اعتبار سنگ‌های تزئیناتی در مورد الحاق به این سازمان‌ها و انطباق با ستندردهای آن اقدام نماید. فهرست از استندردهای مورد قبول در سکتورهای تزئیناتی در ضمیمه پریزنیتیشن گنجانیده شده است	اداره ملی ستندر، در همکاری با اداره سروی جیولوجی، وزارت‌های معادن و پترولیم و تجارت و صنایع
انکشاف ظرفیت منابع بشری	- الزامی نمودن داشتن کارمندان مسلکی و فنی: به منظور کاهش ضایعات در تولید، بلند بردن کیفیت و تامین مصئونیت، تمامی فابریکه داران و معدن کاران کارمندان مسلکی و آموزش یافته را استخدام نمایند. در این مورد دو گزینه پیشنهاد می گردد. - اول: تدارک کورس‌های عملی کوتاه مدت در هماهنگی با دونرها برای معدنکارها و کارمندان تخنیکی فابریکه‌ها. GIZ در این زمینه اظهار آمادگی کرده است - دوم: طرح برنامه میان مدت مسلکی در انستیتیوت‌های مسلکی برای تربیه کارگران فنی و مسلکی برای استخدام در شرکت‌های استخراجی و فابریکه‌های پروس سنگ‌های تزئیناتی	وزارت معادن و پترولیم، وزارت معارف و وزارت کار و امور اجتماعی
	گنجانیدن صنعت مرمر و هنر ساخت اشیای تزئیناتی معیاری در نصاب درسی پوهنخی‌های هنرهای زیبا به منظور تولید متخصصین . یک قسمت قابل توجه از تقاضای سنگ‌های تزئیناتی در جهان را اشیای تزئیناتی تولید شده از مرمر و رخام از قبیل مجسمه‌ها، اشیای تزئیناتی منازل، صنایع دستی، وسایل تزئیناتی برای جاده‌ها و پارک‌ها تشکیل می دهد. نیاز است تا مطابق معیارهای جهانی ظرفیت منابع بشری این صنعت بلند برده شود و افغانستان توانایی تولید این محصولات و رقابت در آن بازارها را کسب کند	وزارت تحصیلات عالی

پیشنهادات

بخش	پیشنهادات	نهادهای مسوول
بازاریابی و انکشاف صادرات	- ازدیاد محصول گمرکی بر واردات مرمر. اکثر کشورها بر محصولات پروسس شده مرمر تعرفه‌های بلند وضع می کنند مثلاً هندوستان بالای واردات مرمر ۴۰٪ تعرفه و ۲۸٪ IGST که جمعا ۶۸٪ می شود، وضع می کند. فعلا افغانستان ۲۰٪ تعرفه بالای انواع مختلف مرمر وضع می کند. حد اقل قیمت مرمر کتگوری دوم و سوم افغانستان در مارکیت داخلی میان ۴۰۰-۶۰۰ افغانی است در حالیکه مرمر کشورهای همسایه در بازارهای افغانستان الی ۲۴۰ افغانی فی متر مربع به فروش می رسد. بنا به تناسب به تولید داخلی و مقایسه با کشورهای دیگر باید تعرفه بالای مرمر وارداتی بلند برود. - تعیین حد اقل قیمت/ ارزش برای صادرات مرمر و سنگ‌های تزئیناتی بخاطر جلوگیری از Under Invoice. اکنون مرمر نیمه پروسس شده افغانستان که در بازارهای بین‌المللی میان ۳۰۰ الی ۵۰۰ دالر فی تن فروخته می شود، اما در گمرکات ما ارزش آن توسط صادر کننده ها به طور اوسط ۱۰ دالر فی تن نشان داده می شود. همچنان ارزش رخام افغانستان در گمرکات کشور فقط ۵۲ دالر فی تن ثبت می گردد، در حالیکه رخام نیمه پروسس شده حد اقل فی تن میان ۵۰۰-۱۰۰۰ دالر به فروش می رسد. از این درک میلیون‌ها دالر از ثبت در صادرات کشور باز می ماند. میکانیزم تشریح گمرکی سنگ‌های تزئیناتی تغییر کرده و قیمت حد اقل آن تعیین گردد	وزارت مالیه و وزارت معادن و پترولیم
	تسهیل صادرات برای بازار ۲ میلیاردی چین: چین سالانه به ارزش در حدود یک و نیم – دو میلیارد دالر مرمر به شکل نیمه پروسس را وارد می کند. شرکت های چینی آمادگی نشان داده اند تا در صورت همکاری دولت افغانستان در ارائه تسهیلات ترانزیتی از طریق ازبکستان، این شرکت در تاسیس پارک صنعتی مرمر در هرات و جذب صادرات ۵۰۰ هزار تن مرمر در یک سال به چین، همکاری نماید. پیشنهاد می گردد تا کمیته متشکل از وزارت معادن و پترولیم در هماهنگی با وزارت امور خارجه، و وزارت تجارت و صنایع کشور این موضوع را تعقیب نمایند.	وزارت معادن و پترولیم در هماهنگی وزارت تجارت و صنایع، وزارت امور خارجه

بخش	پیشنهادهات	نهادهای مسوول
بازاریابی و انکشاف صادرات	- تشویق صادرات توسعه بازار برای مرمر پروسس شده از طریق از میان برداشتن محصول گمرکی بر صادرات سنگ‌های کاملاً پروسس شده؛ کشورهای دیگر مانند ایتالیا محصول گمرکی بر صادرات خود وضع نمی کنند. از میان برداشتن این هزینه سبب راه یافتن افغانستان به بازارهای جدید و بلند رفتن توان رقابت پذیری مرمر افغانستان می شود و شرکتهای تشویق می شوند تا در ارزش افزایی سرمایه گذاری نمایند. - به منظور بازاریابی برای مرمر پروسس شده پیشنهاد می گردد تا کنفرانس‌های تواصل تجارتي با در نظر داشت مواد استراتیژی ملی صادرات در کشورهای امارات متحده عربی، عربستان سعودی، ایتالیا، قطر، جرمنی ، و دیگر کشورهای حوزه خلیج، آسیای میانه و اروپای مرکزی برگزار گردد تا زمینه صادرات بیشتر فراهم گردد.	وزارت امور خارجه، وزارت تجارت و صنایع ، وزارت معادن و پترولیم و وزارت مالیه
	تسهیل و آموزش استفاده از مجراهای تجارت الکترونیکی برای شرکت‌های افغانستان. قسمت اعظم تجارت و مبادلات سنگ‌های تزئیناتی از جمله مرمر، رخام، تراورتن، گرانیات و غیره از طریق وبسایت‌های تجارت الکترونیک صورت می گیرد. StoneContact.com بزرگترین پایگاه تجارت الکترونیک جهانی برای سنگ‌های تزئیناتی می باشد که هزاران شرکت از کشورهای مختلف در آن ثبت است. باید وزارت تجارت و صنایع در هماهنگی با وزارت معادن و پترولیم و وزارت مخابرات ضمیمه آموزش، استفاده و ثبت شرکت‌های افغانی سنگ مرمر را در آن مهیا سازد.	وزارت تجارت و صنایع در هماهنگی با وزارت معادن و پترولیم و وزارت مخابرات و تکنولوژی معلوماتی
جلوگیری از قاچاق مرمر از پاکستان به افغانستان	برای تقویت صنایع داخلی و توسعه بازار مرمر در داخل کشور، باید از قاچاق مرمر از کشور پاکستان به افغانستان جلوگیری گردد. قرار گفته اتحادیه شرکت‌های تولیدی سنگ مرمر، روزانه به ده‌ها تن مرمر پروسس شده پاکستان توسط موترهای که مال تجارتي (بلتی) را انتقال می دهند به شکل مخفیانه از بنادر وارد کشور می شود.	وزارت مالیه، وزارت امور داخله و وزارت دفاع ملی (پولیس سرحدی)

بخش‌های عمده گزارش تحلیلی صنعت مرمر افغانستان

محتوا	بخش
خلاصه	۱
مرور اجمالی بر صنعت مرمر در جهان	۲
صنعت مرمر در افغانستان	۴
پروسس و مارکیت مرمر در افغانستان	۵
بازارهای مرمر افغانستان	۶
چالش‌های صنعت مرمر در افغانستان	۷
پیشنهادهات	۸
ضمایم	۹

ضمایم: فهرست قراردادهای فعال سنگ‌های تزئیناتی (مرمر، رخام و تراورتین)

شماره	ولایت	اسم شرکت	ولسوالی	نوع منرال	تاریخ عقد قرارداد	مدت قرارداد	روپالتی	حالت فعلی نظر به قرارداد	حجم استخراج
۱	کابل	شرکت هلال	خاکجبار	سنگ مرمر	06/01/1393	پنج سال	۴۰۱ افغانی فی مترمکعب	فعال	۶۳۰۰ تن
۲	ننګرهار	استانه دار مومند	پچیراګام	سنگ مرمر	11/08/1392	پنج سال	۴۷۷ افغانی فی تن	فعال	۱۰۰۰ تن
۳	هلمند	شرکت عبدالباری صابرمل	لاغرمتی دیشو	سنگ رخام	19/11/1392	پنج سال	۳۶۰۰ افغانی فی تن	فعال	۲۵۰۰۹ تن
۴	هلمند	شرکت احسان عزیز	سبزرنگ دیشو	سنگ رخام	28/04/1393	ده سال	۵۷۰۰ افغانی فی تن	فعال	۶۰۰۰۰۰ تن
۵	هلمند	شرکت احسان عزیز	لاغرمتی دیشو	سنگ رخام	26/08/1393	ده سال	۵۷۰۰ افغانی فی تن	فعال	۶۰۰۰۰۰ تن
۶	میدان وردک	نقش جهان	ولسوالی بهسود	سنگ مرمر	02/07/1393	پنج سال	۴۵۰ افغانی فی تن	فعال	۱۵۰۰۰ تن
۷	میدان وردک	صفی گران	سید آباد	سنگ مرمر	13/09/1392	پنج سال	۴۴۰ افغانی فی تن	فعال	۹۵۰۰ تن
۸	میدان وردک	عمران سبز	حصه اول بهسود	سنگ مرمر سفید	26/08/1392	ده سال	۴۵۱ افغانی فی تن	فعال	۵۵۰۰۰ تن
۹	میدان وردک	رحمت فضل	سید آباد	سنگ مرمر	02/06/1394	پنج سال	۴۵۱.۱۴ افغانی فی تن	فعال	۹۱۰۰ تن
۱۰	میدان وردک	شرکت پروسس سنگ نچرل	ساحه رن‌خی خیل بر کلی	سنگ مرمر	16/04/1394	پنج سال	۴۴۰ افغانی فی تن	فعال	۹۵۰۰ تن
۱۱	هرات	افغان قسمت	چشت شریف	رخام	08/08/1393	ده سال	۳۵۱۰ افغانی فی تن	فعال	۷۳۰۰۰ تن
۱۲	هرات	شرکت افغان هرات مرمر	قریه مرغه	سنگ رخام	04/06/1393	ده سال	۳۵۱۰ افغانی فی تن	فعال	۶۵۵۰۰ تن
۱۳	هرات	برادران عادل	ساحه بشه چشت شریف	سنگ مرمر	14/10/1393	ده سال	۵۵۰ افغانی فی تن	فعال	۲۰۰۰۰ تن
۱۴	هرات	پروسس سنگ بهار هرات	اوبه	مرمر	01/10/1393	ده سال	۷۷۸ افغانی فی تن	فعال	۶۴۰۰۰ تن
۱۵	هرات	سرمایه گذاری معادن	چشت شریف	مرمر سفید	24/10/1394	پنج سال	۱۵۰۰ افغانی فی تن	فعال	۵۲۵۰۰ تن
۱۶	هرات	سنگ مرمر چشت شریف	چشت شریف	سنگ رخام	01/10/1393	ده سال	۳۵۱۲ افغانی فی تن	فعال	۲۹۰۰۰ تن
۱۷	هرات	شرکت استخراج معادن ممتاز کوثر	قریه مرغه چشت شریف	رخام	24/05/1395	ده سال	۳۶۲۰ افغانی فی تن	فعال	سال اول اکتشاف

ضمایم: فهرست قراردادهای فعال سنگ‌های تزئیناتی (مرمر، رخام و تراورتن)

شماره	ولایت	اسم شرکت	ولسوالی	نوع منرال	تاریخ عقد قرارداد	مدت قرارداد	روپالتی	حالت فعلی نظر به قرارداد	حجم استخراج
۱۸	هرات	شرکت افغان هرات مرمر	کبوتر خانه؛ چشت شریف	مرمر	10/01/1390	ده سال	۸۱۰ افغانی فی تن	فعال	۶۷۰۰۰ تن
۱۹	هرات	شرکت پروسس سنگ میکا	چشت شریف هرات	مرمر سفید	10/10/1391	ده سال	۷۸۶ افغانی فی تن	فعال	۳۰۰۰۰ تن
۲۰	هرات	شرکت جمال اسیا	چشت شریف	سنگ مرمر سفید	08/06/1393	ده سال	۷۸۰ افغانی فی تن	فعال	۳۵۰۰۰ تن
۲۱	هرات	شرکت مروارید هرات	چشت شریف	مرمر سفید	01/10/1393	ده سال	۸۰۰ افغانی فی تن	فعال	۳۷۵۰۰ تن
۲۲	هرات	شرکت مروارید هرات	چشت شریف	رخام	01/10/1393	ده سال	۳۵۳۰ افغانی فی تن	فعال	۳۵۰۰۰ تن
۲۳	هرات	عطاالله	چشت شریف	سنگ مرمر	20/01/1391	ده سال	۸۳۰ افغانی فی تن	فعال	۸۰۰۰۰ تن
۲۴	هرات	عقاب سنگ اسیا	چشت شریف	سنگ مرمر	28/08/1387	ده سال	۵۰۸ افغانی فی تن	فعال	۳۲۰۰۰ تن
۲۵	هرات	هرات معدن	زنده جان	سنگ سیاه خط دار	0	ده سال	۷۸۵ افغانی فی تن	فعال	۲۵۰۰۰ تن
۲۶	غزنی	شرکت فولاد مالستان	مالستان	سنگ تراورتن	26/07/1393	ده سال	۴۱۰ افغانی فی تن	فعال	۲۶۲۵۰ تن
۲۷	غزنی	نیکنام روز	مالستان	سنگ تراورتن	19/09/1392	پنج سال	۴۹۵ افغانی فی تن	فعال	۶۸۰۰ تن
۲۸	پروان	سنگ بری محبی	سرخ پارسا	تراورتن	02/05/1392	پنج سال	۴۰۵ افغانی فی تن	فعال	4250 m3

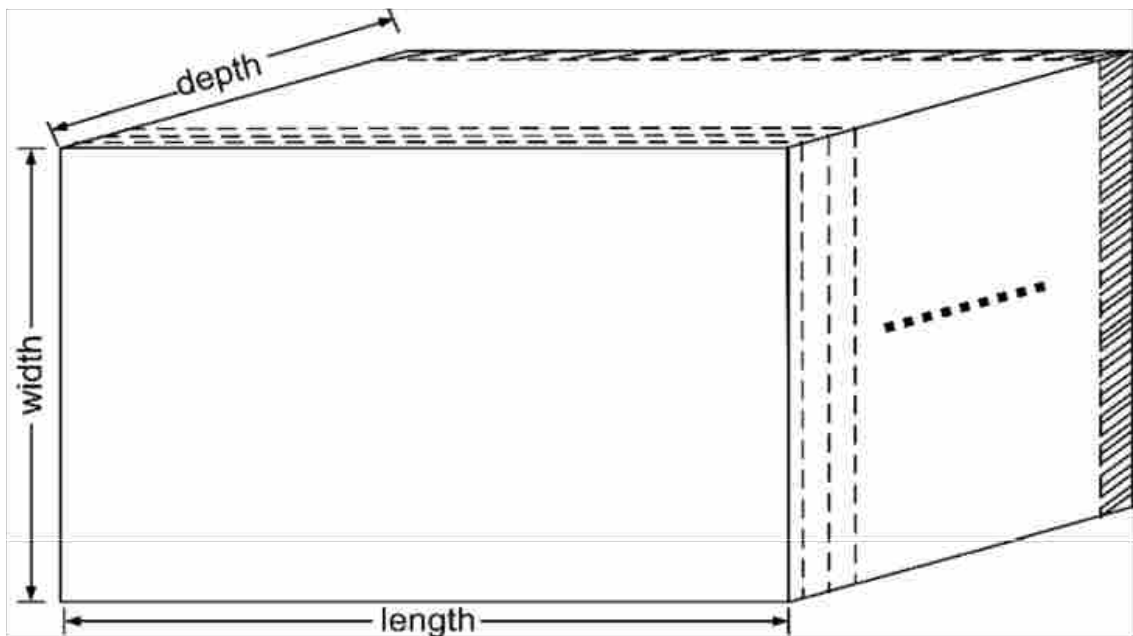
ستندهای معتبر سکتور سنگ مرمر و دیگر سنگ‌های تزئیناتی. الحاق شدن به این ستندها، در پهلوی سرتیفیکیت‌های ISO می‌تواند تولیدات افغانستان را در بازارهای جهانی از جایگاه ویژه برخوردار سازید

Organization	Standards	Description
ASTM - American Society for Testing and Materials	ASTM C503, Standard Specification for Marble Dimension Stone (Exterior) ASTM C568, Standard Specification for Limestone Dimension Stone ASTM C615, Standard Specification for Granite Dimension Stone ASTM C616, Standard Specification for Quartz-Based Dimension Stone ASTM C629, Standard Specification for Slate Dimension Stone ASTM C1526, Standard Specification for Serpentine Dimension Stone ASTM C1527, Standard Specification for Travertine Dimension Stone	ASTM International is a globally recognized leader in the development and delivery of voluntary consensus standards. Today, over 12,000 ASTM standards are used around the world to improve product quality, enhance health and safety, strengthen market access and trade, and build consumer confidence.
ANSI - American National Standard Institute	ANSI A10.20, Safety Requirements for Ceramic Tile, Terrazzo and Marble Work ANSI A108, Standards for Installation of Ceramic Tile ANSI A118, Specifications for Mortars and Grouts	The ANSI standardization process provides and promotes standards that withstand scrutiny, yet protect the rights and interests of all participants. This process helps quicken the market acceptance of products, while advising how to improve the safety of those products to protect consumers.
NSF International	NSF/ANSI Standard 51, Food Equipment Materials	NSF International, formerly the National Sanitation Foundation, is a not-for-profit, non-governmental organization that provides standards, certification, education, and risk management services in the fields of public health safety and the environment.
CEN – European Commission for Standardization	CEN Specifications and Standards European Standardization Organizations Cooperation of the European Standardization Organizations: Joint Presidents' Group Activities	CEN specifications and standards are in the process of being compiled. This information will be available at a later date.
ASTM / CEN Compatibility	Absorption, Density, Compressive Strength, Modulus of Rupture, Flexural Strength, The ASTM C1721 and EN 12407 methods	In general, the test procedures published by ASTM test stone to evaluate the same properties determined by the test procedures authored by CEN.
ASTM Documents	Standard Terminology, Standard Guides, Standard Material Specifications, Standard Test Methods	Documents pertaining to dimension stone fall into four different categories of ASTM publications
BSI U.K.	promoting trade – by developing common industrial standards; reducing waste – by simplifying production and distribution; protecting the consumer – through the use of licensed marks to identify conformity to standards.	BSI is a non-profit distributing organization and offers global services in the linked fields of standardization, systems assessment, product certification, training and advisory services.
GULF Cooperation Council Standardization Organization	Standard Specification for Marble Dimension Stone: GSO ASTM C503 / C503M:2015, Adopted Standard : ASTM C503 / C503M:2010 , Related Documents : Updates GSO ASTM C 503:2008, ICS : 91.100.15 – Mineral materials and products , Including earth, sands, clay, slates, stones, etc.	This specification covers the material characteristics, physical requirements, and sampling method appropriate to the selection of marble dimension stone for general building and structural purposes.

در کشورهای مانند ترکیه و ایتالیا در پروسس یک بلاک مرمر با مشخصات ذیل به حد اوسط ۲۰٪ ضایعات وجود دارد. این ضایعات بیشتر ناشی از برش ناهمگون سنگ‌ها و بلاک‌های مرمر مطابق فرمایش می باشد

Width (cm)	Length (cm)	Depth (cm)	Slab Width (cm)	Number of Slabs	Waste (cm)
200	200	100	3	33 (100cm/3cm)	40,000 cm ³ (200x200x1cm)

در پروسه استخراج میزان ضایعات بالا می باشد و بعضی مطالعات آنرا الی ۳۰-۴۰٪ نشان می دهند. ضایعات عوامل گوناگون دارد از جمله آسیب رسیدگی به ذخایر ناشی از زلزله ، برش غیر فنی، استفاده کارگران غیر مسلکی، و عدم استخدام جیولوجست‌ها و انجیران معادن در پروسه استخراج می باشد

اتحادیه مطالعات علمی - ترکیه

تصویر از ضایعات در پروسه استخراج یک معدن مرمر در ولایت هرات